

Hallituksen esitys Eduskunnalle Astrofysiikan yhteistyösopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Espanjan, Tanskan, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Ruotsin välillä toukokuussa 1979 Santa Cruz de la Palma'lla tehdyn valtiosopimuksen yhteistyöstä astrofysiikan alalla. Sopimukseen ovat sittemmin liittyneet myös Saksa, Ranska, Italia ja Norja. Sopimuksella kannustetaan rauhanomaiseen tarkoitukseen tähtäävää yhteistyötä astrofysiikan tutkimuksen alalla asianomaisten maiden tieteellisten tutkimuslaitosten välillä. Sopimuksen nojalla perustettiin Kanarian saarten astrofysiikan instituutti, mikä on espanjalainen tieteellinen organisaatio ja vastaa Kanarian saarilla sijaitsevien kansainvälisten tähtitieteellisten observatorioiden toimintaedellytyksistä.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että Suomen Akatemia valtuutetaan toimimaan sopimusjärjestelyn puitteissa Suomen kansallisen organisaationa eli ns. allekirjoittajalaitoksena sekä allekirjoittamaan teknisluonteiset

26 päivänä toukokuuta 1979 tehdyn tutkimusyhteistyöpöytäkirjan sekä sen 8 päivänä huhtikuuta 1983 tehdyn lisäpöytäkirjan ja niiden muutospöytäkirjat.

Tarkoituksena on eduskunnan hyväksyttyä yhteistyösopimuksen tallettaa sopimuksen hyväksymiskirja/liittymiskirja Espanjan kuningaskunnan hallituksen huostaan. Suomen liittyminen sopimusjärjestelmään tulee voimaan sen jälkeen kun Suomen kansallinen organisaatio eli ns. allekirjoittajalaitos, Suomen Akatemia, on allekirjoittanut tutkimusyhteistyöpöytäkirjan, sen lisäpöytäkirjan ja niiden muutospöytäkirjat. Esitykseen sisältyy lakiehdotus yhteistyösopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja Suomen Akatemian valtuuttamisesta allekirjoittamaan tutkimusyhteistyöpöytäkirjan ja sen lisäpöytäkirjan sekä niiden muutospöytäkirjat. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti kuin yhteistyösopimus.

YLEISPERUSTELUT

1. Johdanto

Espanja, Tanska, Yhdistynyt kuningaskunta ja Ruotsi tekivät 26 päivänä toukokuuta 1979 Santa Cruz de la Palmalla sopimuksen yhteistyöstä astrofysiikan alalla (Agreement on Cooperation in Astrophysics; Santa Cruz de la Palma, 26th day of May 1979). Sopimukseen ovat sittemmin liittyneet myös Saksa, Ranska, Italia ja Norja. Sopimuksella kannustetaan rauhanomaiseen tarkoitukseen tähtäävää yhteistyötä astrofysiikan tutkimuksen alalla asianomaisten maiden tieteellisten tutkimuslaitosten välillä. Sopimuksen nojalla perustettiin Kanarian saarten astrofysiikan instituutti (Instituto de Astrofísica de Canarias=IAC), mikä on espanjalainen tieteellinen organisaatio ja vastaa Kanarian saarilla sijaitsevien kansainvälisten tähtitieteellisten observatorioiden toimintaedellytyksistä.

Sopimusjärjestelyyn liittymisen tarkoituksena on lisäksi liittymisestä seuraava Suomen jäsenyys Kanarian saarten astrofysiikan instituutin tieteellisessä komiteassa (Comite Científico Internacional=CCI). Kyseinen komitea on astrofysiikan yhteistyösopimuksen nojalla samoin 26 päivänä toukokuuta 1979 Santa Cruz de la Palmassa tehdyllä erillisellä astrofysiikan tutkimusyhteistyötä Espanjassa koskevalla pöytäkirjalla perustettu asiantuntijaelin, jonka tehtävänä on koordinoita alueella sijaitsevien muiden observatorioiden toimintaa sekä hallinnoida näiden välistä yhteistyötä. Tutkimusyhteistyöpöytäkirja on tehty ao. kansallisten organisaatioiden ("Allekirjoittajalaitos") välillä. Suomessa tulisi kansalliseksi organisaatioksi eli allekirjoittajalaitokseksi Suomen Akatemia. Yhteensä kaksitoista Euroopan maata on rakentanut Kanarian saarille La Palman ja Teneriffan vuorille useita tehokkaita teleskooppeja ja kosmisen säteilyn havaintolaitteistoja, koska po. vuorilla yli 2400 metrin korkeudessa on erittäin edulliset olosuhteet tähtitieteelliseen havaintotoimintaan. CCI-komiteassa ovat edustettuina tutkimusyhteistyöpöytäkirjan allekirjoittajalaitokset sekä pöytäkirjassa tarkemmin määritellyt tutkimuslaitosten käyttäjät.

Sopimusjärjestelyä on täydennetty 8 päivä-

nä huhtikuuta 1983 tehdyllä ao. kansallisten organisaatioiden ("Allekirjoittajalaitos") välisellä lisäpöytäkirjalla, jolla vuoden 1979 tutkimusyhteistyöpöytäkirjan soveltamisalaa on laajennettu kattamaan myös toinen eli Teide'n observatorio.

Lisäksi yhteistyösopimukseen ja sen em. pöytäkirjoihin liittyy teknisluonteiset muutospöytäkirjat, joilla niiden virallisiin todistusvoimaisiin kieliin lisätään saksa ja ranska.

Sopimusjärjestely on periaatteessa kolmi-osainen. Ensimmäisen osan muodostavat astrofysiikan yhteistyösopimuksen sopimuspuolina olevat valtiot. Sopimusjärjestelyn toisen osan mukaan yhteistyön kehittämisestä vastaavat yhteistyösopimuksen 3 artiklassa tarkoitettut toimijat, jotka ovat valtioiden nimeämiä kansallisia tieteellisiä laitoksia, ja yhteistyösopimuksen terminologiassa näitä nimitetään allekirjoittajalaitoksiksi (Signatory Bodies), jona Suomen osalta tulisi toimimaan Suomen Akatemia. Kolmannen osan toimijoina ovat, Kanarian saarten astrofysiikan instituutin lisäksi, yhteistyösopimuksen sopimuspuolten kansallisia tieteellisiä organisaatioita (User Institutions), jotka olisivat lähinnä yliopistoja ja tutkimuslaitoksia. Nämä organisaatiot ovat oikeutettuja käyttämään yhteistyösopimuksessa tarkoitettuja tutkimuslaitoksia, mistä ne tekevät erilliset sopimukset Kanarian saarten astrofysiikan instituutin kanssa.

2. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Suomi on jäsenenä pohjoismaista optista teleskooppia (Nordic Optical Telescope=NOT) La Palmalla Kanarian saarilla vuodesta 1990 lähtien ylläpitävässä tieteellisessä järjestössä (Nordic Optical Telescope Scientific Association=NOTSA), johon kuuluvat kaikki Pohjoismaat. NOT-teleskoopin kuvan laatu on erinomainen, ja teleskoopilla on tehty merkittävää tutkimustyötä. Suomen osuus NOT-havaintotoiminnasta ja havainnointiajasta on yli 30 %.

NOT-teleskoopin lisäksi La Palmalla on useita muita suuria kaukoputkia. Erittäin laajaa kansainvälistä yhteistyötä harjoittaa La Palman suuri observatorio (Observatorio del

Roque de los Muchachos=ORM), jonka toimintaan liittyvien käytännön yksityiskohtien ratkaisemista varten aikoinaan perustettiin em. CCI-komitea ja jonka jäseneksi pääsemisestä on nyt kysymys.

Tieteellisen CCI-komitean tehtävänä on tutkimusyhteistyöpöytäkirjan 7 artiklan mukaan mm:

- koordinoida alueella toimivien teleskooppien yhteisten varusteiden ja palvelujen käyttöä;
- hyväksyä yhteisten varusteiden ja palveluiden maksuperusteet;
- hyväksyä alueelle asennettavat uudet teleskoopilaitteistot, mikäli ne vaikuttavat muihin käyttäjiin;
- koordinoida yhteisiä tieteellisiä hankkeita yhteishankkeisiin varatun havaintoajan puitteissa;
- tuottaa vuosittain raportti alueen tieteellisestä toiminnasta;
- laatia säännöt havaintojen jakamiseen; sekä
- muut observatorioiden kehittämiseen ja käyttöön liittyvät asiat.

Vaikka Suomi on harjoittanut merkittävää tähtitieteellistä tutkimustoimintaa NOT-teleskoopin puitteissa Kanarian saarilla, Suomi ei ole voinut päästä CCI-komitean jäseneksi, koska se ei ole astrofysiikan yhteistyösopimuksen osapuoli.

Yhteistyösopimukseen liittyminen varmistaa Suomelle paikan CCI-komiteassa sekä vaikutusmahdollisuuden tähtitieteen tutkimustoiminnan hallinnoinnissa Kanarian saarilla. Yhteistyösopimukseen liittyminen ei aiheuta Suomelle mitään varsinaisia kuluja. Pohjoismaiden jäsenmaksuosuuden, Suomen osuuden sisältäen, CCI-komitealle maksaa NOTSA. NOTSAn kaikki muut osapuolet, paitsi Suomi, ovat CCI-komitean jäseniä ja astrofysiikan yhteistyösopimuksen osapuolia.

3. Esityksen vaikutukset

Astrofysiikan yhteistyösopimukseen liittyminen tulee mahdollistamaan Suomen osallistumisen CCI-komiteaan sekä Kanarian saarilla sijaitsevien observatorioiden hallinnointiin sekä suomalaisten tutkijoiden työskentelyolosuhteiden parantamiseen ja edistämiseen.

4. Asian valmistelu

Yhteistyösopimukseen liittymistä ovat esittäneet Suomen Akatemia ja opetusministeriö. Liittymisestä on pyydetty lausunnot oikeusministeriöltä, kauppa- ja teollisuusministeriöltä, viestintä- ja liikenneministeriöltä sekä valtiovarainministeriöltä. Kaikki lausuntojen antajatkin ovat puoltaneet Suomen liittymistä astrofysiikan yhteistyösopimukseen.

5. Astrofysiikan yhteistyösopimuksen tavoitteet ja keskeinen sisältö

Yhteistyösopimuksen keskeinen sisältö (art. 4) on Kanarian saarilla sijaitsevien observatorioiden toiminnan tutkimusohjelmien ja teknisen kehityksen koordinoitu täytäntöönpano ja tieteellisten ja teknisten laitteistojen yhteinen käyttäminen.

Yhteistyösopimuksen (art. 5) mukaisesti määrätään tutkimusyhteistyöpöytäkirjassa, jossa viitataan tutkimusta ja teknologista kehitystä koskevien ohjelmien yhteiseen ja koordinoituun täytäntöönpanoon sekä tieteellisten ja teknisten laitteiden yhteiskäyttöön, allekirjoittajalaitosten keskinäisten suhteiden osalta:

a) yhteistyön kehittämisen ja tutkimusta tai teknologista kehitystä koskevien ohjelmien yhteisen ja yhteensovitetun täytäntöönpanon sekä tieteellisten tai teknisten laitteiden aiheuttamien kulujen rahoituksesta, joka jaetaan oikeudenmukaisiin rahoitusosuuksiin; (Suomen osuus suoritetaan ja on tähänkin mennessä suoritettu NOTn maksuosuudesta).

b) havaintojen tekemiseen tarkoitettujen ajan jakamisesta:

i) Espanjalla on käytettävissään vähintään 20 % kunkin observatorioon asennetun teleskoopin ja laitteen käyttöajasta maksutta, lukuun ottamatta havaintojen tekemiseen tarvittavien tarvikkeiden tavanomaisia kustannuksia. Tämä aika jaetaan espanjalaisten tutkimuslaitosten ja niiden mitä tahansa kansallisuutta olevien yhteistyölaitosten käyttöön IAC:n harkinnan perusteella.

ii) Lisäksi 5 % kullakin teleskoopilla havaintojen tekemiseen tarkoitettua ajasta varataan palveluja käyttävien tutkimuslaitosten välisen yhteistyöohjelmien käyttöön, IAC

mukaan lukien. Kullakin palveluja käyttävällä tutkimuslaitoksella ja IAC:n suostumuksella millä tahansa espanjalaisella tutkimuslaitoksella on halutessaan oikeus liittyä sellaiseen ohjelmaan.

c) yhteistyöstä, joka liittyy espanjalaisen tutkimushenkilökunnan ja teknisen henkilökunnan koulutukseen astrofysiikan alalla.

d) IAC:n ja muiden palveluja käyttävien tutkimuslaitosten välisistä sopimuksista, jot-

ka koskevat observatorioiden läheisyydessä olevan maan käyttöä teleskooppeja varten sekä observatorioiden yhteisten palveluiden käyttöä.

e) hallintojärjestelmästä, jossa allekirjoittajalaitoksilla on oikeudenmukainen edustus yhteisten palveluiden järjestämistä ja niiden ylläpito- ja käyttökustannuksia koskevien päätösten tekemistä varten.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. **Astrofysiikan yhteistyösopimuksen sisältö**

Astrofysiikan yhteistyösopimus sisältää 16 artiklaa ja liitteen ORMn ja Teide`n observatorioiden sijainnista ja koosta . Sopimusjärjestelmään liittyy lisäksi 1979 tehty tutkimusyhteistyöpöytäkirja ja sen soveltamisen laajentamista Teiden observatorioon koskeva 1983 tehty lisäpöytäkirja. Astrofysiikan yhteistyösopimukseen ja kahteen erilliseen em. pöytäkirjaan liittyy kuhunkin teknisluonteiset muutospöytäkirjat, joilla saksan ja ranskan kielet lisätään sopimusjärjestelyjen alkuperäisten kielten joukkoon.

Yhteistyösopimuksen johdanto-osan mukaan Espanjan kuningaskunnan hallitus, Tanskan kuningaskunnan hallitus, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan hallitus ja Ruotsin kuningaskunnan hallitus haluavat edistää tieteellistä yhteistyötä näiden maiden välillä. Ne ovat tietoisia tämän yhteistyön merkityksestä keskinäisten suhteidensa edistämiseksi ja ottavat huomioon yhteisen päämääränsä kannustaa astrofysiikan alan tutkimusta. Edelleen ne ovat tietoisia eduista, joita tiivis kansainvälinen yhteistyö tarjoaa tieteelle kuten myös siitä, että Espanjassa, erityisesti Teneriffalla ja La Palmalla, on alueita, joiden olosuhteet ovat ainutlaatuiset astronomisten havaintojen tekemiselle, mistä syystä eräät eurooppalaiset tieteelliset tutkimuslaitokset ovat osoittaneet suurta kiinnostusta tehokkaiden teleskooppien asentamiseen Kanarian saarille. Muut sopimuspuolet huomioivat Espanjan kuningaskunnan hallituksen päätöksen tarjota Kanarian saarten astrofysiikan tutkimuslaitoksen observatoriot kansainvälisen tiedeyhteisön käyttöön Kanarian saarilla ja tämän päätöksen mukaisesti sallia sopimuspuolten tieteellisten tutkimuslaitosten käyttöä kyseisiä observatorioita astrofysiikan tutkimukseen tämän sopimuksen määräysten mukaisesti, edellyttäen, että 3 artiklassa mainitut allekirjoittajalaitokset tekevät pöytäkirjan Espanjan tieteellisen tutkimuksen neuvoston (jäljempänä CSIC) kanssa.

Sopimuksen *1 artikla* sisältää määritelmät ja merkitykset sopimuksessa käytetyille termeille.

Artiklan 1 kappaleen mukaan “ Instituto de Astrofísica de Canarias” (Kanarian saarten astrofysiikan tutkimuslaitos, jäljempänä IAC) on tieteellinen tutkimuslaitos, joka on CSIC:n osa, jonka CSIC on perustanut yhteistyössä La Lagunan yliopiston ja Tenerifan Santa Cruzin Cabildos-saarten yhteishallintoalueen (Mancomunidad Provincial Interinsular de Cabildos de Santa Cruz de Tenerife) kanssa edistääkseen astrofysiikan tutkimusta Kanarian saarilla, ja jolle La Lagunassa sijaitsevat laboratoriot ja laitteet sekä tämän sopimuksen liitteessä mainitut observatoriot kuuluvat.

Artiklan 2 kappaleen mukaan “Teleskooppi” merkitsee samaan rakennukseen asennettuja säteilyä kerääviä laitteita lisävarustein.

Artiklan 3 kappaleen mukaan “Allekirjoittajalaitos” on jonkin sopimuspuolen alueella oleva kansallinen organisaatio, joka on 3 artiklassa tarkoitetun pöytäkirjan allekirjoittaja.

Artiklan 4 kappaleen mukaan “Palveluja käyttävät tutkimuslaitokset” ovat IAC ja sellaiset jonkin sopimuspuolen alueella olevat kansalliset tiedeorganisaatiot, jotka saavat luvan käyttää IAC:n astrofysiikan tutkimukseen tarkoitettuja laitteita ja palveluja allekirjoittamalla teleskooppeja koskevan sopimuksen IAC:n kanssa.

Artiklan 5 kappaleen “Yhteiset palvelut” merkitsevät tarvittavia observatorioiden tarjoamia, niiden toimintaa ja teleskooppien käyttöä tukevia palveluja.

2 artiklan mukaan sopimuspuolet kannustavat rauhanomaiseen tarkoitukseen tehtävää yhteistyötä astrofysiikan tutkimuksen alalla asianomaisten maiden tieteellisten tutkimuslaitosten välillä.

3 artiklan 1 kappaleen mukaan edellä mainitun yhteistyön kehittämiseksi tehdään pöytäkirja, joka sääntelee seuraavien sopimuspuolten kansallisten tutkimuslaitosten välisen yhteistyön konkreettisia näkökohtia: Espanjan tieteellisen tutkimuksen korkea neuvos-

to; Tanskan tutkimushallitus; Yhdistyneen kuningaskunnan tieteellisen tutkimuksen neuvosto; Ruotsin kuninkaallinen tiedeakatemia.

Artiklan 2-kappaleen mukaan se, että sopimuspuolet allekirjoittavat tämän sopimuksen, tarkoittaa samalla, että kunkin sopimuspuolen toimivaltaiset viranomaiset hyväksyvät pöytäkirjan maidensa vakiintuneiden menettelytapojen mukaisesti.

Artiklan 3-kappaleen mukaan pöytäkirjaa voidaan muuttaa allekirjoittajalaitosten yksimielisellä päätöksellä.

4 artiklan mukaan Astrofysiikan alan yhteistyötä voidaan tehdä muun muassa seuraavilla tavoilla:

a) Tietojen vaihto astrofysiikan tieteellisestä tutkimuksesta.

b) Tiedemiesten, asiantuntijoiden ja teknisen henkilökunnan vaihto.

c) Teknologisten tutkimusohjelmien yhteinen ja koordinoitu täytäntöönpano.

d) Tieteellisten ja teknisten laitteiden yhteinen ja koordinoitu käyttö.

e) Teleskooppien ja laitteiden asentaminen IAC:n observatorioihin ja niiden käyttö.

5 artiklan mukaan tämän sopimuksen 3 artiklan mukaisesti tehtävä pöytäkirja, jossa viitataan tutkimusta ja teknologista kehitystä koskevien ohjelmien yhteiseen ja koordinoituun täytäntöönpanoon sekä tieteellisten ja teknisten laitteiden yhteiskäyttöön, määrätään allekirjoittajalaitosten keskinäisten suhteiden osalta:

a) yhteistyön kehittämisen ja tutkimusta tai teknologista kehitystä koskevien ohjelmien yhteisen ja yhteensovitetun täytäntöönpanon sekä tieteellisten tai teknisten laitteiden aiheuttamien kulujen rahoituksesta, joka jaetaan oikeudenmukaisiin rahoitusosuuksiin.

b) havaintojen tekemiseen tarkoitettujen ajan jakamisesta:

i) Espanjalla on käytettävissään vähintään 20 % kunkin observatorioon asennetun teleskoopin ja laitteen käyttöajasta maksutta, lukuun ottamatta havaintojen tekemiseen tarvittavien tarvikkeiden tavanomaisia kustannuksia. Tämä aika jaetaan espanjalaisten tutkimuslaitosten ja niiden mitä tahansa kansallisuutta olevien yhteistyölaitosten käyttöön IAC:n harkinnan perusteella.

ii) Lisäksi 5 % kullakin teleskoopilla havaintojen tekemiseen tarkoitettua ajasta va-

rataan palveluja käyttävien tutkimuslaitosten välisten yhteistyöohjelmien käyttöön, IAC mukaan lukien. Kullakin palveluja käyttävällä tutkimuslaitoksella ja IAC:n suostumuksella millä tahansa espanjalaisella tutkimuslaitoksella on halutessaan oikeus liittyä sellaiseen ohjelmaan.

c) yhteistyöstä, joka liittyy espanjalaisen tutkimushenkilökunnan ja teknisen henkilökunnan koulutukseen astrofysiikan alalla.

d) IAC:n ja muiden palveluja käyttävien tutkimuslaitosten välisistä sopimuksista, jotka koskevat observatorioiden läheisyydessä olevan maan käyttöä teleskooppeja varten sekä observatorioiden yhteisten palveluiden käyttöä.

e) hallintojärjestelmästä, jossa allekirjoittajalaitoksilla on oikeudenmukainen edustus yhteisten palveluiden järjestämistä ja niiden ylläpito- ja käyttökustannuksia koskevien päätösten tekemistä varten.

6 artiklan mukaan observatoriot on tarkoitettu astronomisen tutkimuksen tekemiseen.

7 artiklan 1 kappaleen mukaan espanjalainen osapuoli antaa IAC:n käyttöön observatorioiden ja laboratorioiden perustamiseen tarvittavan maan La Lagunassa, mutta espanjalaiset yhteisöt ja laitokset, jotka ovat luovuttaneet maan tämän sopimuksen mukaista tarkoitusta varten, säilyttävät kuitenkin sen täyden omistusoikeuden.

Artiklan 2 kappaleen mukaan observatorioissa ei saa harjoittaa toimintaa, joka on tämän sopimuksen päämäärien vastainen tai joka vaarantaa Espanjan kuningaskunnan turvallisuuden.

Artiklan 3 kappaleen mukaan Espanjan kuningaskunnan hallituksella on oikeus saada tietoa IAC:n toiminnan luonteesta, ja se takaa tutkimustyön suojelun. Erityisesti se säilyttää observatorioiden astronomisen luonteen ja pyrkii noudattamaan kansainvälisen astronomian liiton suosituksia.

Artiklan 4 kappaleen mukaan palveluita käyttävien tutkimuslaitosten oikeus käyttää maksutta niiden teleskooppien tarvitsemaa maata taataan tässä sopimuksessa määrättyjen ehtojen mukaisesti tämän sopimuksen voimassaolon ajan.

8 artiklan mukaan teleskoopit ja muut laitteet, joita tutkimuslaitokset asentavat observatorioihin, pysyvät niiden alkuperäisten

omistajien omistuksessa, vaikka teleskooppeja koskevan sopimuksen voimassaolo päättyisi, ellei omaisuudenluovutuksesta tai sopimuksesta muuta johdu. Omaisuudenluovutuksen tai sopimuksen puuttuessa tutkimuslaitos, jota asia koskee, siirtää teleskooppinsa tai muut laitteensa pois 3 artiklassa tarkoitetun pöytäkirjan määräysten mukaisesti.

9 artiklan 1 kappaleen mukaan espanjalainen osapuoli vastaa tieyhteyden, observatorioiden suunnittelun, sähkön, veden, puhelimen ja telexin järjestämisestä sekä asuntojen ja ravintolan rakentamisen, ylläpitopalvelujen, työtilojen, laboratorioden, toimistotilojen, hallinnollisten palveluiden ja muiden 3 artiklassa tarkoitettussa pöytäkirjassa sovitujen palveluiden alkukustannuksista.

Artiklan 2 kappaleen mukaan palveluita käyttävien tutkimuslaitosten tarvitsemien lisälaitteiden ja -palveluiden kustannuksista neuvotellaan CSIC:n ja muiden 3 artiklassa tarkoitettujen allekirjoittajalaitosten kesken.

Artiklan 3 kappaleen mukaan observatorioiden ylläpito- ja käyttökustannukset jaetaan 3 artiklassa tarkoitetun pöytäkirjan määräysten mukaisesti.

10 artiklan mukaan Espanjan kuningaskunnan hallitus myöntää teleskooppien asentamisen, käytön ja mahdollisen poistamisen edellyttämät oikeudelliset helpotukset. Tässä tarkoituksessa ja tämän sopimuksen perusteella se myöntää tarvittavat luvat ja vapautukset teleskooppien asentamista, käyttämistä ja mahdollista poistamista varten.

11 artiklan 1 kappaleen mukaan Espanjan kuningaskunnan hallitus ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin lainsäädäntönsä mukaisesti helpottaakseen allekirjoittajalaitosten ja palveluita käyttävien tutkimuslaitosten tutkimus-, teknisen-, huolto- ja hallinnollisen henkilökunnan maahantuloa, Espanjan alueella oleskelemista ja sen alueelta poistumista.

Artiklan 2 kappaleen mukaan samoja määräyksiä sovelletaan henkilökunnan perheenjäseniin, jotka asuvat heidän kanssaan.

12 artiklan 1 kappaleen mukaan Espanjan kuningaskunnan hallitus sallii observatorioiden ja teleskooppien rakentamisen ja käytön edellyttämien laitteiden, materiaalin ja tarvikkeiden tuonnin ja maastaviennin ilman tullimaksuja tai muita veroja, lisävarusteet,

varaosat ja välineet mukaan lukien, niiden alkuperästä tai tuontimaasta riippumatta. Tällaiset laitteet, materiaali ja tarvikkeet on vapautettu veroista Espanjassa.

Artiklan 2 kappaleen mukaan Espanjan kuningaskunnan hallitus sallii myös tutkijoiden ja teknisen henkilökunnan ja heidän perheenjäsentensä huonekalujen ja henkilökohtaisten esineiden (mukaan lukien yksi auto perhettä kohden) väliaikaisen maahantuonnin ja maastaviennin ilman tullimaksuja tai muita tuontiin ja vientiin kohdistettuja veroja sekä ilman talletus- tai takuumaksua, kun nämä henkilöt eivät ole Espanjan kansalaisia ja he muuttavat Espanjan alueelle harjoittaakseen tässä sopimuksessa tarkoitettua toimintaa.

Artiklan 3 kappaleen mukaan edellä mainittua tarkoitusta varten noudatetaan sovellettavan Espanjan lainsäädännön edellyttämiä menettelytapoja ja muutovaatimuksia, ja niitä sovelletaan mahdollisimman pian.

13 artiklan mukaan sopimuspuolet sallivat palveluita käyttävien tutkimuslaitosten siirtää vapaasti pääomaa ja maksuja kansallisessa ja ulkomaisessa valuutassa sekä pitää hallussaan tarvittavaa ulkomaista vaihtovaluuttaa observatorioiden ja teleskooppien rakentamista ja käyttöä varten. Tätä tarkoitusta varten noudatetaan sovellettavan sopimuspuolten lainsäädännön edellyttämiä menettelytapoja ja muutovaatimuksia, ja niitä sovelletaan mahdollisimman pian.

14 artiklan 1 kappaleen mukaan sopimuspuolet ratkaisevat mahdollisuuksien mukaan tämän sopimuksen tulkintaa ja soveltamista koskevat riidat.

Artiklan 2 kappaleen mukaan, jos riitaa ei voida ratkaista sen osapuolten välisin suorien neuvotteluin, kuka tahansa riidan osapuolista voi vaatia riidan saattamista Haagin pysyvän välitystuomioistuimen käsiteltäväksi, jonka päätös sitoo kaikkia sopimuspuolia.

15 artiklan 1 kappaleen mukaan sopimuspuolten tulee ratifioida tämä sopimus.

Artiklan 2 kappaleen mukaan sopimus tulee voimaan lopullisesti sinä päivänä, jona viimeisin Espanjan kuningaskunnan, Tanskan kuningaskunnan, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan ja Ruotsin kuningaskunnan hallitusten ratifioimiskirjoista on talletettu Espanjan kuningaskunnan hallituksen huostaan ja kaikki sopi-

muksen 3 artiklassa mainitut laitokset ovat allekirjoittaneet kyseisessä artiklassa tarkoitetun pöytäkirjan.

Artiklan 3 kappaleen mukaan sopimusta sovelletaan väliaikaisesti siitä päivästä luki en, jona kaikki mainitut hallitukset ovat allekirjoittaneet sen ja 3 artiklassa mainitut laitokset ovat allekirjoittaneet kyseisessä artiklassa tarkoitetun pöytäkirjan. Sopimuksen väliaikainen soveltaminen jatkuu, kunnes joku seuraavista ehdoista on täyttynyt:

a) kaikkien mainittujen valtioiden hallitukset ovat ratifioineet sen ja niiden ratifioimiskirjat on talletettu Espanjan kuningaskunnan hallituksen huostaan;

b) joku mainituista valtioista on tallettanut Espanjan kuningaskunnan hallituksen huostaan ilmoituksen, jossa se ilmoittaa päätöksestään jättää sopimus ratifioimatta;

c) kaksikymmentäneljä kuukautta on kulunut päivästä, jona sen väliaikainen soveltaminen on alkanut.

Tämän artiklan b-kohdassa tarkoitetussa tapauksessa kaikki muut sopimuspuolet, ja c-kohdassa tarkoitetussa tapauksessa kaikki sopimuspuolet pitävät kokouksen kahden kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona toinen näistä kahdesta ehdosta täyttyy, tehdäksään tämän sopimuksen voimaantuloa koskevan päätöksen. Siihen saakka, kunnes kokous pidetään tai kaksi kuukautta on kulunut, sen mukaan kumpi ajankohdista on aikaisempi, sopimusta sovelletaan edelleen väliaikaisesti niiden maiden kesken, jotka ovat tallettaneet ratifioimiskirjansa Espanjan kuningaskunnan hallituksen huostaan, tai ilmoittaneet Espanjan kuningaskunnalle aikomuksestaan tallettaa ratifioimiskirjansa, vaikka ne eivät olisi vielä tallettaneet sitä.

Artiklan 4 kappaleen mukaan muu valtio voi liittyä sopimukseen kaikkien muiden sopimuspuolten suostumuksesta. Liittyminen tulee voimaan, kun liittymiskirja on talletettu Espanjan kuningaskunnan hallituksen huostaan ja liittyvän valtion allekirjoittajalaitos on allekirjoittanut 3 artiklassa tarkoitetun pöytäkirjan. Jos liittyminen tulee voimaan sellaisena päivänä, jona sopimusta sovelletaan väliaikaisesti, liittyvällä valtiolla on myös 15 artiklan 3 kappaleessa tarkoitetut oikeudet ja velvollisuudet.

Artiklan 5 kappaleen mukaan Espanjan kuningaskunnan hallitus ilmoittaa muille sopimuspuolille liittymiskirjan vastaanottamisesta ja päivämäärästä, jona liittyvän valtion laitotos on allekirjoittanut 3 artiklassa tarkoitetun pöytäkirjan.

16 artiklan 1 kappaleen mukaan tämä sopimus on voimassa kolmenkymmenen vuoden ajan, ja sen voimassaoloa pidennetään seuraavien kymmenen vuoden ajanjaksojen ajaksi automaattisesti, jollei Espanjan kuningaskunnan hallitus ole ilmoittanut muille sopimuspuolille irtisanovansa sopimuksen vähintään kaksi vuotta ennen jonkin tässä kappaleessa tarkoitetun ajanjakson päättymistä.

Artiklan 2 kappaleen mukaan muut sopimuspuolet kuin Espanjan kuningaskunta voivat irtisanoa sopimuksen jonkin tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitetun ajanjakson päättymiseen mennessä ilmoittamalla siitä Espanjan kuningaskunnan hallitukselle vähintään kaksi vuotta ennen kyseisen ajanjakson päättymistä. Espanjan kuningaskunnan hallitus ilmoittaa irtisanomisilmoituksen vastaanottamisesta viipymättä muiden sopimuspuolten hallituksille.

Artiklan 3 kappaleen mukaan, kun sopimuksen voimassaolo päättyy tai kun sopimuspuoli irtisanoa sopimuksen, kyseisestä maasta oleva palveluita käyttävä tutkimuslaitos voi vapaasti luovuttaa omaisuuttaan. Eri mielisyyden ilmetessä sopimuspuolet pyrkivät ratkaisemaan sen kaikkia osapuolia tyydyttävällä tavalla.

Astrofysiikan yhteistyösopimus on tehty Santa Cruz de la Palmassa Kanarian saarilla 26 päivänä toukokuuta 1979 espanjan ja englannin kielellä, molempien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset. - Todistusvoimaisten kielten joukkoon on lisätty saksa ja ranska erillisellä muutospöytäkirjalla 18 päivänä huhtikuuta 1988.

Yhteistyösopimukseen liittyy **liite**, jossa ilmoitetaan:

Kanarian saarten astrofysiikan tutkimuslaitoksen Roque de los Muchachos'in observatorion sekä Teide'n observatorion tekniset tiedot, sijainti, rajat ja pinta-ala seuraavasti:

Kanarian saarten astrofysiikan tutkimuslaitoksen Roque de los Muchachos observatorio:

Sijainti: Garafian kunta, San Miguel de la Palman saari.

Rajat: Pohjoinen: 2.120 metrin korkeudessa (merenpinnan yläpuolella) olevasta Lomo de la Ciudadista itään, Barranco de las Grajasin, Barranco del Cedron ja Barranco de Barbudon halki Barranco de los Hombresin läntisen rinteeseen saakka. Tämä raja noudattaa osittain suunnitellun tien reittiä, joka kulkee Garafiasta Santa Cruz de la Palmaa vuoren harjanteen kautta.

Itä: 2.265 metrin korkeudesta (merenpinnan yläpuolella) 2.299,50 metriin Barranco de los Hombresin läntistä rinteä pitkin. Etelä: La Caldera de Tarburienten kansallispuistoa sivuavaa vuoren harjannetta pitkin, Barranco de los Hombresin läntisen rinteeseen harjanteelta Fuente Nuevan, Cruz del Frailen ja Roque de los Muchachosin kautta Degollada de las Palomasiin saakka.

Länsi: Degollada de las Palomasista alaspäin Barranco de Izgaguan kautta 2.225 metriin (merenpinnan yläpuolella) saakka, ja siitä alaspäin pohjoiseen Barranco de Briestan halki Loma de la Ciudadiin 2.120 metriin saakka. Tämä raja noudattaa osittain, Barranco de Izgaguan ja Lomo de la Ciudadin välillä, suunnitellun tien reittiä, joka kulkee Garafiasta Barranco de las Angustiasin kautta Vereda de El Timeen.

Pinta-ala: 189 hehtaaria.

Kanarian saarten astrofysiikan tutkimuslaitoksen Teiden observatorio:

Sijainti: La Orotovan, Guimarin ja Fasnian kunnat.

Rajat: Pohjoinen: La Lagunan ja Portillo de la Villan välinen valtatie C-824.

Itä: Izanan ja Cabezónin vuorten välinen vesistö.

Etelä: Yhteystie Izanan meteorologiseen observatorioon.

Länsi: Valtatien C-824 liittymä ja yhteystie Izanan meteorologiseen observatorioon.

Pinta-ala: 50 hehtaaria.

Astrofysiikan yhteistyösopimukseen liittyy vielä Madridissa 18 päivänä huhtikuuta 1988 tehty pöytäkirja yhteistyöstä astrofysiikan alalla tehdyn sopimuksen muuttamisesta.

Sopimusjärjestely on tehty Espanjan kuningaskunnan, Tanskan kuningaskunnan, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan, Ruotsin kuningaskunnan ja Saksan liittotasavallan hallitusten välillä, jotka haluavat tehostaa Santa Cruz de la Palmassa 26 päivänä toukokuuta 1979 allekirjoitetun, yhteistyöstä astrofysiikan alalla tehdyn sopimuksen soveltamista. Pöytäkirjalla muutetaan alkuperäisen sopimuksen viimeistä kappaletta siten, että sen todistusvoimaisiin teksteihin lisätään saksankielinen teksti ja ranskankielinen teksti, jotka ovat molemmat tämän pöytäkirjan liitteinä.

2. Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Lain 1 § sisältää tavanomaisen blankettilain säännöksen, jolla saatetaan voimaan lailla ne sopimuksen määräykset, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan. Lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä selostetaan jäljempänä eduskunnan suostumuksen tarpeellisuutta ja käsittelyjärjestystä koskevassa jaksossa.

2 §. Lain 2 § sisältää yhteistyösopimusjärjestelyssä mainitun ”Allekirjoittajalaitoksen” nimeämisen, jona on Suomen Akatemia. Määräyksen perusteella ja astrofysiikan yhteistyösopimuksen 1 artiklan 3 kohdan ja 3 artiklan perusteella kuuluu allekirjoittajalaitoksen mm. allekirjoittaa yhteistyöpöytäkirja ja sen liitännäispöytäkirjat.

3 §. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti kuin sopimus tulee voimaan.

3. Voimaantulo

Astrofysiikan yhteistyösopimus on tullut

kansainvälisesti voimaan 17 päivänä touko-kuuta 1982.

Uudet valtio voivat liittyä sopimukseen kaikkien muiden valtiosopimuspuolten suostumuksesta. Suomen liittyminen tulee voimaan, kun liittymiskirja on talletettu Espanjan kuningaskunnan hallituksen huostaan ja Suomen allekirjoittajalaitos eli Suomen Akatemia on allekirjoittanut 3 artiklassa tarkoitetun pöytäkirjan lisäyksineen ja muutoksineen.

Sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamista koskeva laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samana ajankohtana kuin sopimus tulee voimaan.

4. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy muun muassa sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset veloitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Eduskunnan perustuslakivaliokunnan vakiintuneen käytännön mukaan tämä perustuslaissa tarkoitettu eduskunnan hyväksymistoimivalta kattaa kaikki aineelliselta luonteeltaan lain alaan kuuluvat kansainvälisen veloitteen määräykset. Valtiosopimuksen tai muun kansainvälisen veloitteen määräys on perustuslakivaliokunnan kannan mukaan luettava lainsäädännön alaan, 1) jos määräys koskee jonkin perustuslaissa turvatun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, 2) jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien tai velvollisuuksien perusteita, 3) jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla taikka 4) jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on voimassa lain säännöksiä tai 5) siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Perustuslakivaliokunnan mukaan kansainvälisen veloitteen määräys kuuluu näiden perusteiden mukaan lainsäädännön alaan siitä riippumatta, onko määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa (ks. esim. PeVL 11/2000 vp ja PeVL 12/2000 vp).

Astrofysiikan yhteistyösopimusta voidaan luonnehtia puitesopimuksen tyypiksi järjestelyksi, jossa useat sopimusveloitteet

kohdistuvat vain Espanjan valtioon. Sopimukseen liittymisellä voidaan katsoa Suomen valtion edistävän tähtitieteen osalta mahdollisuuksia perustuslain 16 §:n 3 momentissa tarkoitetun tieteen vapauden käyttämiseen.

Astrofysiikan yhteistyösopimuksessa lainsäädännön alaan kuuluu sopimuksen 13 artikla, jonka mukaan sopimuspuolet sallivat palveluita käyttävien tutkimuslaitosten siirtää vapaasti pääomaa ja maksuja kansallisessa ja ulkomaan valuutassa sekä pitää hallussaan tarvittavaa ulkomaista vaihtovaluuttaa observatorioiden ja teleskooppien rakentamista ja käyttöä varten. Vaikka pääomien maasta viennin osalta täytyy artiklan mukaan noudattaa sopimuspuolten lainsäädännössä edellytettyjä menettelytapoja ja muodollisuuksia, artiklasta johtuu sopimuspuoliin kohdistuva velvoite sallia kaikissa olosuhteissa pääomien maasta vienti artiklassa täsmennettyihin tarkoituksiin. Artiklan rahaliikenteen vapautta koskevat määräykset poikkeavat ainakin valmiuslaissa (1080/1991) säädetyissä valvontaa ja säännöstelyä poikkeusoloissa koskevista määräyksistä, vaikka rahapolitiikka ei pääsääntöisesti enää kuulukaan Suomen toimivaltaan Euroopan Unionin jäsenenä. Tämän vuoksi sopimusmääräys, joka estää tällaisten rajoitusten asettamisen, kuuluu lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 14 artiklassa määrätään riitojen ratkaisumenettelystä. Artiklan 2 kappaleen mukaan, jos riitaa ei voida ratkaista sen osapuolten välisin suorien neuvotteluin, mikä tahansa riidan osapuolista voi vaatia riidan saattamista käsiteltäväksi Haagin pysyvässä välitystuomioistuimessa, jonka päätös sitoo kaikkia sopimuspuolia. Sopimuspuolena olevan valtion esittämästä vaatimuksesta toinen sopimuspuoli on velvollinen alistamaan riidan kohteena olevan kysymyksen Haagissa toimivan Pysyvän välitystuomioistuimen ratkaistavaksi. Artiklasta seuraa myös, että välitystuomioistuimen antama tuomio sitoo kaikkia sopimuspuolia riippumatta siitä, ovatko ne olleet riidan osapuolia. Tässä menettelyssä voi näin ollen tulla Suomea sitovasti ratkaistuksi myös lainsäädännön alaan kuuluvia sopimusmääräyksiä koskevia kysymyksiä. Tällaisen oikeudellisesti sitovan ratkaisumenettelyn voidaan katsoa jossain

määrin koskettavan valtion täysivaltaisuutta ja kuuluvan lainsäädännön alaan, vaikka se ei kansainväliseen yhteistoimintaan luonnostaan kuuluvana seikkana olekaan ristiriidassa nykyaikaisen täysivaltaisuuskäsityksen kanssa.

Astrofysiikan yhteistyösopimuksen 3 artiklassa edellytetään, että sopimuksen 1 artiklan 3 kohdassa määritellyt allekirjoittajalaitokset tekevät pöytäkirjan, jossa säännellään kansallisten tutkimuslaitosten välisen yhteistyön konkreettisia näkökohtia. Astrofysiikan yhteistyösopimuksen 5 artiklan mukaan tässä pöytäkirjassa määrätään allekirjoittajalaitosten osalta muun muassa yhteistyön kehittämisen ja tutkimusta tai teknologista kehitystä koskevien ohjelmien yhteisen täytäntöönpanon sekä tieteellisten tai teknisten laitteiden aiheuttamien kulujen rahoituksesta samoin kuin hallintojärjestelmästä. Nämä sopimusmääräykset osoittavat, että 3 artiklan mukainen pöytäkirja on tarkoitettu olemaan kiinteä osa tehtävää sopimusjärjestelyä. Koska astrofysiikan yhteistyösopimuksen 3 artiklan määräys tarkoittaa muun kuin viranomaisen tavanomaiseen hallinnolliseen toimivaltaan perustuvan sopimuksentekotoimivallan osoittamista Suomen Akatemialle, joka Suomen

osalta on aiottu olemaan sopimuksessa tarkoitettu allekirjoittajalaitos, valtiosääntöoikeudellisesti kyse on sopimuksentekovallan delegoinnista. Sopimuksen 3 artikla kuuluu lainsäädännön alaan.

Astrofysiikan yhteistyösopimuksen hyväksymisestä voidaan päättää äänten enemmistöllä.

Esitys sisältää ehdotuksen Astrofysiikan yhteistyösopimuksen voimaansaattamislainsäädännön. Yhteistyösopimusjärjestelyyn tai lakiehdotukseen ei sisälly määräyksiä tai säännöksiä, joiden vuoksi lakiehdotus tulisi käsitellä perustuslain 95 §:n 2 momentissa säädetyssä niinsanotussa supistetussa perustuslainsäätämisyhteistyössä.

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi 26 päivänä toukokuuta 1979 tehdyn astrofysiikan yhteistyösopimuksen.

Koska kysymyksessä oleva yhteistyösopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

astrofysiikan yhteistyösopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Santa Cruz de la Palmassa 26 päivänä toukokuuta 1979 tehdyn yhteistyötä astrofysiikan alalla koskevan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina, kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §
Suomessa yhteistyösopimuksessa mainittuna allekirjoittajalaitoksena on Suomen Akatemia.

3 §
Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

(Suomennos)

SOPIMUS YHTEISTYÖSTÄ ASTROFYSIIKAN ALALLA

Espanjan kuningaskunnan hallitus, Tanskan kuningaskunnan hallitus, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan hallitus ja Ruotsin kuningaskunnan hallitus, jotka

haluavat edistää tieteellistä yhteistyötä näiden maiden välillä;

ovat tietoisia tämän yhteistyön merkityksestä keskinäisten suhteidensa edistämiseksi;

ottavat huomioon yhteisen päämääränsä kannustaa astrofysiikan alan tutkimusta;

ovat tietoisia eduista, joita tiivis kansainvälinen yhteistyö tarjoaa tieteelle;

ovat tietoisia siitä, että Espanjassa, erityisesti Teneriffalla ja La Palmalla, on alueita, joiden olosuhteet ovat ainutlaatuiset astronomisten havaintojen tekemiselle;

pitävät mielessä sen, että eräät eurooppalaiset tieteelliset tutkimuslaitokset ovat osoittaneet suurta kiinnostusta tehokkaiden teleskooppien asentamiseen Kanarian saarille;

ottavat huomioon Espanjan kuningaskunnan hallituksen päätöksen tarjota Kanarian saarten astrofysiikan tutkimuslaitoksen observatoriot kansainvälisen tiedeyhteisön käyttöön Kanarian saarilla ja tämän päätöksen mukaisesti sallia sopimuspuolten tieteellisten tutkimuslaitosten käyttää kyseisiä observatorioita astrofysiikan tutkimukseen tämän sopimuksen määräysten mukaisesti, edellyttäen, että 3 artiklassa mainitut allekirjoittajalaitokset tekevät pöytäkirjan Espanjan tieteellisen tutkimuksen neuvoston (jäljempänä CSIC) kanssa;

ovat sopineet seuraavasta:

AGREEMENT ON COOPERATION IN ASTROPHYSICS

The Government of the Kingdom of Spain, the Government of the Kingdom of Denmark, the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Government of the Kingdom of Sweden;

Desiring to encourage relations of scientific cooperation between these countries;

Aware of the importance of this cooperation for the better development of relations between them;

Taking into account their common interest in encouraging research in the field of Astrophysics;

Recognising the benefits which may accrue to science from close international cooperation;

Recognising that there are in Spain, especially in Tenerife and La Palma, areas providing unique conditions for astronomical observation;

Bearing in mind the great interest shown by various European scientific Institutions in the installation of powerful telescopes on the Canary Islands;

Considering the decision by the Government of the Kingdom of Spain to make the observatories of the Astrophysical Institute of the Canary Islands available to the international scientific community on the Canary Islands and, in compliance with that decision, to authorise the use of such observatories by the scientific Institutions of the Contracting Parties for the purpose of astrophysical research on the terms laid down in this Agreement and provided that the Signatory Bodies named in Article 3 conclude a Protocol with the Higher Council of Scientific Research of Spain (hereinafter referred to as the CSIC);

Have agreed as follows:

1 artikla

Tässä sopimuksessa seuraavia käsitteitä käytetään niiden tämän artiklan mukaisessa merkityksessä:

1) "Instituto de Astrofísica de Canarias" (Kanarian saarten astrofysiikan tutkimuslaitos, jäljempänä IAC): tieteellinen tutkimuslaitos, joka on CSIC:n osa, jonka CSIC on perustanut yhteistyössä La Lagunan yliopiston ja Teneriffan Santa Cruzin kunnallisen yhteishallintoalueen (Mancomunidad Provincial Interinsular de Cabildos de Santa Cruz de Tenerife) kanssa edistääkseen astrofysiikan tutkimusta Kanarian saarilla, ja jolle La Lagunassa sijaitsevat laboratoriot ja laitteet sekä tämän sopimuksen liitteessä mainitut observatoriot kuuluvat.

2) "Teleskooppi": samaan rakennukseen asennetut säteilyä keräävät laitteet lisävarusteineen.

3) "Allekirjoittajalaitos": jonkin sopimuspuolen alueella oleva kansallinen organisaatio, joka on 3 artiklassa tarkoitettun pöytäkirjan allekirjoittaja.

4) "Palveluja käyttävät tutkimuslaitokset": IAC ja sellaiset jonkin sopimuspuolen alueella olevat kansalliset tiedeorganisaatiot, jotka saavat luvan käyttää IAC:n astrofysiikan tutkimukseen tarkoitettuja laitteita ja palveluja allekirjoittamalla teleskooppeja koskevan sopimuksen IAC:n kanssa.

5) "Yhteiset palvelut": tarvittavat observatorioiden tarjoamat, niiden toimintaa ja teleskooppien käyttöä tukevat palvelut.

2 artikla

Sopimuspuolet kannustavat rauhanomaiseen tarkoitukseen tehtävää yhteistyötä astrofysiikan tutkimuksen alalla asianomaisten maiden tieteellisten tutkimuslaitosten välillä.

3 artikla

1. Edellä mainitun yhteistyön kehittämiseksi tehdään pöytäkirja, joka sääntelee seuraavien sopimuspuolten kansallisten tutki-

Article 1

In this Agreement the following terms shall be used in the sense in which they are defined in this Article

(1) "Instituto de Astrofísica de Canarias" (hereinafter referred to as the IAC): a scientific institution belonging to the CSIC and set up by it with the collaboration of the University of La Laguna and the Mancomunidad Provincial Interinsular de Cabildos de Santa Cruz de Tenerife for the purpose of promoting Astrophysical Research on the Canary Islands and which includes the laboratories and equipment situated at La Laguna and the Observatories delimited in the Annex to this Agreement.

(2) "Telescope installation": radiation collectors together with the instrumental services appertaining thereto and which are installed in the same building.

(3) "Signatory Body": an organisation which, being established on the territory of one of the Contracting Parties, and having its nationality, is a signatory of the Protocol referred to in Article 3.

(4) "User Institutions" the IAC, and those scientific organisations which, being established on the territory of one of the Contracting Parties and having its nationality, are authorised to use the installations and services of the IAC for astrophysical research by signing an agreement on telescope installations with the IAC.

(5) "Common facilities": the necessary facilities at the observatories available for the support of their infra-structure and their telescope installations.

Article 2

The Contracting Parties shall encourage cooperation for peaceful purposes in the field of Astrophysical Research between the scientific bodies of their respective countries.

Article 3

(1) For the development of this cooperation a Protocol shall be concluded regulating the concrete aspects of cooperation be-

muslaitosten välisen yhteistyön konkreettisia näkökohtia:

Espanjan tieteellisen tutkimuksen korkea neuvosto
Tanskan tutkimushallitus
Yhdistyneen kuningaskunnan tieteellisen tutkimuksen neuvosto
Ruotsin kuninkaallinen tiedeakatemia

2. Se, että sopimuspuolet allekirjoittavat tämän sopimuksen, tarkoittaa samalla, että kunkin sopimuspuolen toimivaltaiset viranomaiset hyväksyvät pöytäkirjan maidensa vakiintuneiden menettelytapojen mukaisesti.

3. Pöytäkirjaa voidaan muuttaa allekirjoittajalaitosten yksimielisellä päätöksellä.

4 artikla

Astrofysiikan alan yhteistyötä voidaan tehdä muun muassa seuraavilla tavoilla:

- a) Tietojen vaihto astrofysiikan tieteellisestä tutkimuksesta.
- b) Tiedemiesten, asiantuntijoiden ja teknisen henkilökunnan vaihto.
- c) Teknologisten tutkimusohjelmien yhteinen ja koordinoitu täytäntöönpano.
- d) Tieteellisten ja teknisten laitteiden yhteinen ja koordinoitu käyttö.
- e) Teleskooppien ja laitteiden asentaminen IAC:n observatorioihin ja niiden käyttö.

5 artikla

Tämän sopimuksen 3 artiklan mukaisesti tehtävä pöytäkirja, jossa viitataan tutkimusta ja teknologista kehitystä koskevien ohjelmien yhteiseen ja koordinoituun täytäntöönpanoon sekä tieteellisten ja teknisten laitteiden yhteiskäyttöön, määrätään allekirjoittajalaitosten keskinäisten suhteiden osalta:

- a) yhteistyön kehittämisen ja tutkimusta tai teknologista kehitystä koskevien ohjelmien yhteisen ja yhteensovitetun täytäntöönpanon sekä tieteellisten tai teknisten laitteiden aiheuttamien kulujen rahoituksesta, joka jaetaan oikeudenmukaisiin rahoitusosuuksiin.

tween the bodies listed hereunder and holding the nationality of the respective Contracting Parties:

The Higher Council of Scientific Research of Spain
The Research Administration of Denmark
The Science Research Council of the United Kingdom
The Royal Academy of Sciences of Sweden.

(2) Signature of this Agreement by the Contracting Parties shall imply approval of the Protocol by the competent authorities of each of the Contracting Parties in accordance with the established procedures in their respective countries.

(3) The Protocol may be amended by unanimous agreement between the Signatory Bodies.

Article 4

Cooperation in Astrophysics may be carried out inter alia in the following ways:

- (a) The exchange of information on scientific research in Astrophysics.
- (b) The exchange of scientists, experts and technical personnel.
- (c) The joint and coordinated implementation of programmes of technological research.
- (d) The joint and coordinated use of scientific and technical installations.
- (e) The installation and use of telescopes and instruments in the observatories of the IAC.

Article 5

The Protocol concluded in accordance with Article 3 and which refers to the joint and coordinated implementation of programmes of research and technological development and to the joint use of scientific and technical installations shall, in respect of the mutual relations between the Signatory Bodies, regulate:

- (a) The financing, equitably apportioned, of the expenditure incurred by the development of cooperation and the joint and coordinated implementation of programmes of research or technological development as well as by the use of scientific or technical installations.

b) havaintojen tekemiseen tarkoitettun ajan jakamisesta:

i) Espanjalla on käytettävissään vähintään 20 % kunkin observatorioon asennetun teleskoopin ja laitteen käyttöajasta maksutta, lukuun ottamatta havaintojen tekemiseen tarvittavien tarvikkeiden tavanomaisia kustannuksia. Tämä aika jaetaan espanjalaisten tutkimuslaitosten ja niiden mitä tahansa kansallisuutta olevien yhteistyölaitosten käyttöön IAC:n harkinnan perusteella.

ii) Lisäksi 5 % kullakin teleskoopilla havaintojen tekemiseen tarkoitettua ajasta varataan palveluja käyttävien tutkimuslaitosten välisten yhteistyöohjelmien käyttöön, IAC mukaan lukien. Kullakin palveluja käyttävällä tutkimuslaitoksella ja IAC:n suostumuksella millä tahansa espanjalaisella tutkimuslaitoksella on halutessaan oikeus liittyä sellaiseen ohjelmaan.

c) yhteistyöstä, joka liittyy espanjalaisen tutkimushenkilökunnan ja teknisen henkilökunnan koulutukseen astrofysiikan alalla.

d) IAC:n ja muiden palveluja käyttävien tutkimuslaitosten välisistä sopimuksista, jotka koskevat observatorioiden läheisyydessä olevan maan käyttöä teleskooppeja varten sekä observatorioiden yhteisten palveluiden käyttöä.

e) hallintojärjestelmästä, jossa allekirjoittajalaitoksilla on oikeudenmukainen edustus yhteisten palveluiden järjestämistä ja niiden ylläpito- ja käyttökustannuksia koskevien päätösten tekemistä varten.

6 artikla

Observatoriot on tarkoitettu astronomisen tutkimuksen tekemiseen.

7 artikla

1. Espanjalainen osapuoli antaa IAC:n käyttöön observatorioiden ja laboratorioiden perustamiseen tarvittavan maan La Lagunassa, mutta espanjalaiset yhteisöt ja laitokset, jotka ovat luovuttaneet maan tämän sopimuksen mukaista tarkoitusta varten, säilyttävät kuitenkin sen täyden omistusoikeuden.

2. Observatorioissa ei saa harjoittaa toimintaa, joka on tämän sopimuksen päämää-

(b) The allocation of observing time:

(i) Spain shall have at its disposal at least 20% of the observing time of each of the telescopes and instruments installed in the observatories free of charge, except for the normal cost of the consumable material required for observations. This time, on the responsibility of the IAC, shall be for the use of Spanish institutions and other collaborating institutions of any nationality.

(ii) The allocation of at least an additional 5% of the observing time of each of the telescope installations to collaborative programmes between the User Institutions including the IAC. Each User Institution, and, with the agreement of the IAC, any Spanish institution, shall have the right to join in each such programme if it so wishes.

(c) Cooperation in the training of Spanish scientific and technical personnel in the field of Astrophysics.

(d) The agreements between the IAC and the other User Institutions concerning the use of land at the observatories for the telescopic installations and the use of the common facilities of the observatories.

(e) The administrative system which shall give the Signatory Bodies a fair representation for the adoption of decisions concerning the establishment of common facilities and the maintenance and operating costs thereof.

Article 6

The observatories shall be devoted to astronomical research.

Article 7

(1) The land necessary for the establishment of the observatories and the laboratories at La Laguna shall be made available by the Spanish side to the IAC, while the Spanish entities and bodies which have transferred it for the purposes laid down in this Agreement shall retain full ownership of that land.

(2) No activity incompatible with the aims inspiring this Agreement or which is

rien vastainen tai joka vaarantaa Espanjan kuningaskunnan turvallisuuden.

3. Espanjan kuningaskunnan hallituksella on oikeus saada tietoa IAC:n toiminnan luonteesta, ja se takaa tutkimustyön suojelun. Erityisesti se säilyttää observatorioiden astronomisen luonteen ja pyrkii noudattamaan kansainvälisen astronomian liiton suosituksia.

4. Palveluita käyttävien tutkimuslaitosten oikeus käyttää maksutta niiden teleskooppien tarvitsemää maata taataan tässä sopimuksessa määrättyjen ehtojen mukaisesti tämän sopimuksen voimassaolon ajan.

8 artikla

Teleskoopit ja muut laitteet, joita tutkimuslaitokset asentavat observatorioihin, pysyvät niiden alkuperäisten omistajien omistuksessa, vaikka teleskooppeja koskevan sopimuksen voimassaolo päättyisi, ellei omaisuudenluovutuksesta tai sopimuksesta muuta johdu. Omaisuudenluovutuksen tai sopimuksen puuttuessa tutkimuslaitos, jota asia koskee, siirtää teleskooppinsa tai muut laitteensa pois 3 artiklassa tarkoitetun pöytäkirjan määräysten mukaisesti.

9 artikla

1. Espanjalainen osapuoli vastaa tieyhteyden, observatorioiden suunnittelun, sähkön, veden, puhelimen ja telexin järjestämisen sekä asuntojen ja ravintolan rakentamisen, ylläpitopalvelujen, työtilojen, laboratorioden, toimistotilojen, hallinnollisten palveluiden ja muiden 3 artiklassa tarkoitetussa pöytäkirjassa sovittujen palveluiden alkukustannuksista.

2. Palveluita käyttävien tutkimuslaitosten tarvitsemien lisälaitteiden ja -palveluiden kustannuksista neuvotellaan CSIC:n ja muiden 3 artiklassa tarkoitettujen allekirjoittajalaitosten kesken.

3. Observatorioiden ylläpito- ja käyttö-kustannukset jaetaan 3 artiklassa tarkoitetun pöytäkirjan määräysten mukaisesti.

contrary to the security of the Kingdom of Spain may be carried on in the observatories.

(3) The Government of the Kingdom of Spain shall be entitled to be informed of the nature of the activities which are being carried on in the IAC and shall guarantee the protection of the research work. In particular it shall maintain the astronomical qualities of the observatories and endeavour to adhere to the recommendations of the International Astronomical Union.

(4) The use of the land necessary for the telescope installations of the User Institutions shall be guaranteed free of charge for the User Institutions on the conditions which are laid down in this Agreement and during the period which it is in force.

Article 8

The telescopes and other equipment installed in the observatories by the various Institutions shall continue to belong to their original owners, even in the case of termination of the agreements on telescope installations, unless otherwise provided for by a transfer or an agreement. If there is no transfer or agreement, the Institution affected shall remove its telescope or other equipment as provided in the Protocol referred to in Article 3.

Article 9

(1) The Spanish side shall be responsible for the initial costs of the access road, the planning of the observatories, laying on electric power, water, the telephone and telex, the construction of housing and a restaurant, maintenance services, workshops, laboratories, office accommodation, administrative services and such other services as may be agreed upon in the Protocol referred to in Article 3.

(2) The cost of additional installations and services required by the User Institutions shall be the subject of negotiations between the CSIC and the other Signatory Bodies referred to in Article 3.

(3) The maintenance and operating costs of the observatories shall be apportioned in accordance with the provisions of the Protocol referred to in Article 3.

10 artikla

Espanjan kuningaskunnan hallitus myöntää teleskooppien asentamisen, käytön ja mahdollisen poistamisen edellyttämät oikeudelliset helpotukset. Tässä tarkoituksessa ja tämän sopimuksen perusteella se myöntää tarvittavat luvat ja vapautukset teleskooppien asentamista, käyttämistä ja mahdollista poistamista varten.

11 artikla

1. Espanjan kuningaskunnan hallitus ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin lainsäädäntönsä mukaisesti helpottaakseen allekirjoittajalaitosten ja palveluita käyttävien tutkimuslaitosten tutkimus-, teknisen, huolto- ja hallinnollisen henkilökunnan maahantuloa, Espanjan alueella oleskelemista ja sen alueelta poistumista.

2. Samoja määräyksiä sovelletaan henkilökunnan perheenjäseniin, jotka asuvat heidän kanssaan.

12 artikla

1. Espanjan kuningaskunnan hallitus sallii observatorioiden ja teleskooppien rakentamisen ja käytön edellyttämien laitteiden, materiaalin ja tarvikkeiden tuonnin ja maastaviennin ilman tullimaksuja tai muita veroja, lisävarusteet, varaosat ja välineet mukaan lukien, niiden alkuperästä tai tuontimaasta riippumatta. Tällaiset laitteet, materiaali ja tarvikkeet on vapautettu veroista Espanjassa.

2. Espanjan kuningaskunnan hallitus sallii myös tutkijoiden ja teknisen henkilökunnan ja heidän perheenjäsentensä huonekalujen ja henkilökohtaisten esineiden (mukaan lukien yksi auto perhettä kohden) väliaikaisen maahantuonnin ja maastaviennin ilman tullimaksuja tai muita tuontiin ja vientiin kohdistettuja veroja sekä ilman talletus- tai takuumaksua, kun nämä henkilöt eivät ole Espanjan kansalaisia ja he muuttavat Espanjan alueelle harjoittaakseen tässä sopimuksessa tarkoitettua toimintaa.

Article 10

The Government of the Kingdom of Spain shall grant the legal facilities necessary for the establishment, operation and eventual removal of the telescope installations. For this purpose and on the basis of this Agreement it shall grant the necessary permits, licences and exemptions for the construction, operation and eventual removal of the telescope installations.

Article 11

(1) The Government of the Kingdom of Spain shall take the necessary steps, in accordance with its laws, to facilitate the entry, residence and exit from its territory of the scientific, technical, maintenance and administrative personnel of the Signatory Bodies and User Institutions.

(2) The same provisions shall be applicable to the members of their families who are living with them.

Article 12

(1) The Government of the Kingdom of Spain shall authorise the import and re-export, free of Customs Duty and other taxes levied, of the equipment, materials and goods, including accessories, spare parts and instruments, whatever their origin or from whatever country they come, which are considered necessary for the construction and operation of the observatories and the telescope installations. Such equipment, materials and goods shall be exempt from taxation while in Spain.

(2) It shall also authorise the temporary import and re-export, free of Customs Duty and other taxes levied on imports and exports and without any deposit or quarantine, of the furniture and personal effects (including one motor car per family) of the scientists or technical personnel and members of their families when they do not possess Spanish nationality and are moving to Spanish territory to carry out activities envisaged in this Agreement and proceeding therefrom.

3. Edellä mainittua tarkoitusta varten noudatetaan sovellettavan Espanjan lainsäädännön edellyttämiä menettelytapoja ja muotovaatimuksia, ja niitä sovelletaan mahdollisimman pian.

13 artikla

Sopimuspuolet sallivat palveluita käyttävien tutkimuslaitosten siirtää vapaasti pääomaa ja maksuja kansallisessa ja ulkomaisessa valuutassa sekä pitää hallussaan tarvittavaa ulkomaista vaihtovaluuttaa observatorioiden ja teleskooppien rakentamista ja käyttöä varten. Tätä tarkoitusta varten noudatetaan sovellettavan sopimuspuolten lainsäädännön edellyttämiä menettelytapoja ja muotovaatimuksia, ja niitä sovelletaan mahdollisimman pian.

14 artikla

1. Sopimuspuolet ratkaisevat mahdollisuuksien mukaan tämän sopimuksen tulkin-taan ja soveltamista koskevat riidat.

2. Jos riitaa ei voida ratkaista sen osapuolten välisin suorin neuvotteluin, kuka tahansa riidan osapuolista voi vaatia riidan saat-tamista Haagin pysyvän välitystuomiois-tuimen käsiteltäväksi, jonka päätös sitoo kaikkia sopimuspuolia.

15 artikla

1. Sopimuspuolten tulee ratifioida tämä sopimus.

2. Sopimus tulee voimaan lopullisesti sinä päivänä, jona viimeisin Espanjan kuningas-kunnan, Tanskan kuningaskunnan, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan ja Ruotsin kuningaskunnan hallitusten ratifioimiskirjoista on talletettu Espanjan kuningaskunnan hallituksen huos-taan ja kaikki sopimuksen 3 artiklassa mainitut laitokset ovat allekirjoittaneet kysei-sessä artiklassa tarkoitetun pöytäkirjan.

3. Sopimusta sovelletaan väliaikaisesti siitä päivästä lukien, jona kaikki mainitut hallitukset ovat allekirjoittaneet sen ja 3 artiklassa mainitut laitokset ovat allekirjoitta-neet kyseisessä artiklassa tarkoitetun pöytä-

(3) For these purposes the required proce-dures and formalities of applicable Spanish laws shall be observed, and applied as speedily as possible.

Article 13

The Contracting Parties shall permit the free movement of capital and payments in national and foreign currency as well as the possession by the User Institutions of the appropriate foreign exchange for the con-struction and operation of the observatories and the telescope installations. For these purposes the required procedures and for-malities of the applicable laws of the Con-tracting Parties shall be observed, and ap-plied as speedily as possible.

Article 14

(1) Disputes about the interpxetation or application of this Agreement shall as far as possible be settled by the Contracting Par-ties.

(2) If a dispute cannot be settled by direct negotiations between the parties thereto, any one of them may require the dispute to be referred to the Permanent Court of Arbi-tration at The Hague whose decision shall be binding on all the Contracting Parties.

Article 15

(1) This Agreement shall be subject to ra-tification by the Contracting Parties.

(2) The Agreement shall enter into force definitively on the date on which the last of the instruments of ratification of the Gov-ernments of the Kingdom of Spain, the Kingdom of Denmark, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Kingdom of Sweden has been depos-ited, with the Government of the Kingdom of Spain and the Protocol referred to in Ar-ticle 3 of the Agreement has been signed by all the Bodies mentioned in that Article.

(3) The Agreement shall be applied provi-sionally from the date on which it has been signed by all the said Governments and the Protocol mentioned in Article 3 has been signed by all the Signatory Bodies men-

kirjan. Sopimuksen väliaikainen soveltaminen jatkuu, kunnes joku seuraavista ehdoista on täyttynyt:

a) kaikkien mainittujen valtioiden hallitukset ovat ratifioineet sen ja niiden ratifioimiskirjat on talletettu Espanjan kuningaskunnan hallituksen huostaan;

b) joku mainituista valtioista on tallettanut Espanjan kuningaskunnan hallituksen huostaan ilmoituksen, jossa se ilmoittaa päätöksestään jättää sopimus ratifioimatta;

c) kaksikymmentäneljä kuukautta on kulunut päivästä, jona sen väliaikainen soveltaminen on alkanut.

Tämän artiklan b kohdassa tarkoitettussa tapauksessa kaikki muut sopimuspuolet, ja c kohdassa tarkoitettussa tapauksessa kaikki sopimuspuolet pitävät kokouksen kahden kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona toinen näistä kahdesta ehdosta täyttyy, tehdäseen tämän sopimuksen voimaantuloa koskevan päätöksen. Siihen saakka, kunnes kokous pidetään tai kaksi kuukautta on kulunut, sen mukaan kumpi ajankohdista on aikaisempi, sopimusta sovelletaan edelleen väliaikaisesti niiden maiden kesken, jotka ovat tallettaneet ratifioimiskirjansa Espanjan kuningaskunnan hallituksen huostaan, tai ilmoittaneet Espanjan kuningaskunnalle aikomuksestaan tallettaa ratifioimiskirjansa, vaikka ne eivät olisi vielä tallettaneet sitä.

4. Muu valtio voi liittyä sopimukseen kaikkien muiden sopimuspuolten suostuksesta. Liittyminen tulee voimaan, kun liittymiskirja on talletettu Espanjan kuningaskunnan hallituksen huostaan ja liittyvän valtion allekirjoittajalaitos on allekirjoittanut 3 artiklassa tarkoitetun pöytäkirjan. Jos liittyminen tulee voimaan sellaisena päivänä, jona sopimusta sovelletaan väliaikaisesti, liittyvällä valtiolla on myös 15 artiklan 3 kappaleessa tarkoitetut oikeudet ja velvollisuudet.

5. Espanjan kuningaskunnan hallitus ilmoittaa muille sopimuspuolille liittymiskirjan vastaanottamisesta ja päivämäärästä, jona liittyvän valtion laitos on allekirjoittanut 3 artiklassa tarkoitetun pöytäkirjan.

tioned therein. Provisional application of the Agreement shall continue until any one of the following conditions has arisen:

(a) It has been ratified by the Governments of all the said States and the corresponding Instruments of Ratification have been deposited with the Government of the Kingdom of Spain;

(b) A notification by any of the said States is deposited with the Government of the Kingdom of Spain informing the latter of its decision not to ratify the Agreement;

(c) Twenty four months have elapsed from the date of its provisional application.

In the case referred to in sub-paragraph (b) of this Article all the other Contracting Parties and in the case referred to in sub-paragraph (c) all the Contracting Parties shall hold a meeting within two months from the date on which one of the two conditions arises in order to adopt a decision concerning the entry into force of the Agreement. Until this meeting is held or the period of two months expires, whichever is earlier, the Agreement shall continue to be applied provisionally by those countries which have deposited their instruments of ratification with the Government of the Kingdom of Spain or, although not having done so, notify the Government of the Kingdom of Spain that such is their intention.

(4) Any other State may accede to the Agreement subject to the consent of all the other Contracting Parties. Accession shall become effective when the instrument of accession has been deposited with the Government of the Kingdom of Spain and a Signatory Body from the acceding State has signed the Protocol referred to in Article 3. If Accession becomes effective on a date when the Agreement is applied provisionally, the acceding state shall also have the rights and duties mentioned in Article 15 (3).

(5) The Government of the Kingdom of Spain shall inform the other Contracting Parties of the receipt of such instrument of accession and the date of signature by the body of the acceding State of the Protocol referred to in Article 3.

16 artikla

1. Tämä sopimus on voimassa kolmenkymmenen vuoden ajan, ja sen voimassaoloa pidennetään seuraavien kymmenen vuoden ajanjaksojen ajaksi automaattisesti, jollei Espanjan kuningaskunnan hallitus ole ilmoittanut muille sopimuspuolille irtisanovansa sopimuksen vähintään kaksi vuotta ennen jonkin tässä kappaleessa tarkoitetun ajanjakson päättymistä.

2. Muut sopimuspuolet kuin Espanjan kuningaskunta voivat irtisanoa sopimuksen jonkin tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitetun ajanjakson päättymiseen mennessä ilmoittamalla siitä Espanjan kuningaskunnan hallitukselle vähintään kaksi vuotta ennen kyseisen ajanjakson päättymistä. Espanjan kuningaskunnan hallitus ilmoittaa irtisanomisilmoituksen vastaanottamisesta viipymättä muiden sopimuspuolten hallituksille.

3. Kun sopimuksen voimassaolo päättyy tai kun sopimuspuoli irtisanoo sopimuksen, kyseisestä maasta oleva palveluita käyttävä tutkimuslaitos voi vapaasti luovuttaa omaisuuttaan. Erimielisyyden ilmetessä sopimuspuolet pyrkivät ratkaisemaan sen kaikkia osapuolia tyydyttävällä tavalla.

Tehty S.C. Palmassa Kanarian saarilla 26 päivänä toukokuuta 1979 espanjan ja englannin kielellä, molempien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset.

Article 16

(1) This Agreement shall remain in force for a period of thirty years and shall be automatically extended for successive ten year periods unless the Government of the Kingdom of Spain notifies the other Contracting Parties of its withdrawal at least two years before the expiry of any of the periods mentioned in this paragraph.

(2) Contracting Parties other than the Kingdom of Spain may withdraw from the Agreement by the end of any of the periods mentioned in paragraph (1) of this Article by notifying the Government of the Kingdom of Spain at least two years before the expiry of that period. The Government of the Kingdom of Spain shall promptly notify the Governments of the other Contracting Parties of the receipt of any notification of withdrawal.

(3) On the expiry of the Agreement or when the withdrawal of a Contracting Party occurs, any User Institution from the country concerned shall be able to dispose freely of its property. In case of disagreement, the Contracting Parties shall endeavour to resolve it in a manner satisfactory to all parties.

Done at S/C Palma (Canarias) this 26th day of May, 1979 in the Spanish and English languages, both texts being equally authoritative.

LIITE

Kanarian saarten astrofysiikan tutkimuslaitoksen Roque de los Muchachosin observatorio

Sijainti: Garafian kunta, San Miguel de la Palman saari.

Rajat: Pohjoinen: 2.120 metrin korkeudessa (merenpinnan yläpuolella) olevasta Lomo de la Ciudadista itään, Barranco de las Grajasin, Barranco del Cedron ja Barranco de Barbudon halki Barranco de los Hombresin läntisen rinteeseen harjanteelle 2.265 metrin korkeuteen saakka. Tämä raja noudattaa osittain suunnitellun tien reittiä, joka kulkee Garafias-ta Santa Cruz de la Palmaan vuoren harjanteen kautta.
Itä: 2.265 metrin korkeudesta (merenpinnan yläpuolella) 2.299,50 metriin Barranco de los Hombresin läntistä rinnettä pitkin.

Etelä: La Caldera de Tarburienten kansallispuistoa sivuavaa vuoren harjannetta pitkin, Barranco de los Hombresin läntisen rinteeseen harjanteelta Fuente Nuevan, Cruz del Frailen ja Roque de los Muchachosin kautta Degollada de las Palomasin saakka.

Länsi: Degollada de las Palomasista alaspäin Barranco de Izgaguan kautta 2.225 metriin (merenpinnan yläpuolella) saakka, ja siitä alaspäin pohjoiseen Barranco de Briestan halki Loma

ANNEX

ROQUE DE LOS MUCHACHOS OBSERVATORY of the Institute of Astrophysics of the Canary Isles.

Situation: Municipal district of Garafia on the Island of San Miguel de la Palma.

Boundaries: North: From a height of 2,720 metres above sea level in the Lomo de la Ciudad rising eastwards and crossing the Barranco de las Grajas, the Barranco del Cedro and the Barranco de Barbudo to reach a height of 2,265 metres on the ridge of the left slope of the Barranco de los Hombres. This boundary follows part of the route of the proposed road which will run from Garafia to Santa Cruz de la Palma via the summit.

East: From 2,265 metres above sea level to 2,299.50 metres above sea level rising along the ridge of the left slope of the Barranco de los Hombres.

South: With the National Park of la Caldera de Tarburiente along the live of the summit from the ridge of the left slope of the Barranco de los Hombres as far as the Degollada de las Palomas by way of Fuente Nueva, Cruz del Fraile and Roque de los Muchachos.

West: Descending by the Barranco de Izgagua from the Degollada de las Palomas down to 2,225 metres above sea level and from thence northwards descending to 2,120 metres above

de la Ciudadiin 2.120 metriin saakka. Tämä raja noudattaa osittain, Barranco de Izgaguan ja Lomo de la Ciudadin välillä, suunnitellun tien reittiä, joka kulkee Garafiasta Barranco de las Angustiasin kautta Vereda de El Timeen.

Pinta-ala: 189 hehtaaria.

Kanarian saarten astrofysiikan tutkimuslaitoksen Teiden observatorio

Sijainti: La Orotovan, Guimarin ja Fasnian kunnat.

Rajat: Pohjoinen: La Lagunan ja Portillo de la Villan välinen valtatie C-824.

Itä: Izanan ja Cabezónin vuorten välinen vesistö.

Etelä: Yhteystie Izanan meteorologiseen observatorioon.

Länsi: Valtatien C-824 liittymä ja yhteystie Izanan meteorologiseen observatorioon.

Pinta-ala: 50 hehtaaria.

sea level in the Lomo de la Ciudad crossing the Barranco de Briesta. This boundary follows, from the Barranco de Izgagua, to Lomo de la Ciudad, part of the proposed route of the road which will run from Garafia to Vereda de El Time, via the Barranco de las Angustias.

Area: 189 hectares

TEIDE OBSERVATORY of the Institute of Astrophysics of the Canary Isles.

Situation: Municipal districts of La Orotova, Güimar and Fasnía.

Boundaries: North: Highroad C-824 from La Laguna to Portillo de la Villa.

East: Watercourse between the mountains of Izaña and Cabezón.

South: Access track to the Observatorio Meteorológico de Izaña (Izaña meteorological observatory).

West: Junction of highway C-824 and the access track to Izaña meteorological observatory.

Area: 50 hectares.

**PÖYTÄKIRJA ASTROFYSIIKAN
TUTKIMUSYHTEISTYÖSTÄ ESPAN-
JASSA**

Tämän pöytäkirjan allekirjoittajalaitokset, jotka

katsovat, että S.C. Palmassa Kanarian saarilla 26 päivänä toukokuuta 1979 tehdyssä sopimuksessa yhteistyöstä astrofysiikan alalla määrätään tehtäväksi astrofysiikan tutkimusyhteistyötä Espanjassa koskeva pöytäkirja, jonka allekirjoittavat sopimuksen 3 artiklassa nimetyt allekirjoittajalaitokset,

ovat sopineet seuraavasta:

1 artikla

Määritelmät

Tässä pöytäkirjassa seuraavia käsitteitä käytetään niiden tämän artiklan mukaisessa merkityksessä:

(a) "Instituto de Astrofísica de Canarias", jäljempänä IAC (Kanarian saarten astrofysiikan tutkimuslaitos): tieteellinen tutkimuslaitos, joka on Espanjan tieteellisen tutkimuksen korkean neuvoston CSIC:n osa, jonka CSIC on perustanut yhteistyössä La Lagunan yliopiston ja Teneriffan Santa Cruzin kunnallisen yhteishallintoalueen (Mancomunidad Provincial Interinsular de Cabildos de Santa Cruz de Tenerife) kanssa edistääkseen astrofysiikan tutkimusta Kanarian saarilla, ja jolle La Lagunassa sijaitsevat laboratoriot ja laitteet sekä tämän pöytäkirjan johdannossa tarkoitetun yhteistyöstä astrofysiikan alalla tehdyn sopimuksen liitteessä mainitut observatoriot kuuluvat.

(b) "Teleskooppi": samaan rakennukseen asennetut säteilyä keräävät laitteet lisävarusteineen.

(c) "Sopimuspuoli": yhteistyöstä astrofysiikan alalla tehdyn sopimuksen osapuolena oleva valtio.

**PROTOCOL ON COOPERATION IN
ASTROPHYSICAL RESEARCH IN
SPAIN**

The Signatory Bodies of this Protocol,

Considering that the Agreement on Cooperation in Astrophysics signed at S/C. Palma (Canarias) on the 26th day of May, 1979 provides for the conclusion of a Protocol on Cooperation in Astrophysical Research in Spain which shall be signed by the Signatory Bodies named in Article 3 of that Agreement,

Have agreed as follows:

Article 1

Definitions

In this Protocol the following terms shall be used in the sense in which they are defined in this Article:

(a) "Instituto de Astrofísica de Canarias" hereinafter referred to as the IAC (Canary Islands Astrophysical Institute): a scientific institution belonging to the Higher Council for Scientific Research (CSIC) and set up by it with the collaboration of the University of La Laguna and the Mancomunidad Provincial Interinsular de Cabildos de Santa Cruz de Tenerife for the purpose of promoting astrophysical research on the Canary Islands and which includes the laboratories and equipment situated at La Laguna and the observatories delimited in the Annex to the Agreement on Cooperation in Astrophysics to which the Preamble of this Protocol refers.

(b) "Telescope Installation": Radiation collectors together with the instrumental services appertaining thereto and which are installed in the same building.

(c) "Contracting Party": A State party to the Agreement on Cooperation in Astrophysics.

(d) "Allekirjoittajalaitos": yhteistyöstä astrofysiikan alalla tehdyn sopimuksen jonkin sopimuspuolen alueella oleva kansallinen organisaatio, joka on tämän pöytäkirjan allekirjoittaja.

(e) "Palveluja käyttävät tutkimuslaitokset": IAC ja sellaiset kansalliset tiedeorganisaatiot, jotka ovat yhteistyöstä astrofysiikan alalla tehdyn sopimuksen jonkin sopimuspuolen alueella ja saavat luvan käyttää IAC:n astrofysiikan tutkimukseen tarkoitettuja laitteita ja palveluja allekirjoittamalla teleskooppeja koskevan sopimuksen IAC:n kanssa.

(f) "Yhteiset palvelut": tarvittavat observatorioiden tarjoamat, niiden toimintaa ja teleskooppeja käyttäviä tukevat palvelut.

(g) "Instituto de Astrofísica de Canariasin johtokunta (Patronato del Instituto de Astrofísica de Canarias, PIAC)": CSIC:n, La Lagunan yliopiston ja Teneriffan Santa Cruzin kunnallisen yhteishallintoalueen perustama IAC:n hallintoelin.

(h) "Kansainvälinen tieteellinen komitea" (CCI): tämän pöytäkirjan 7 artiklan mukaisesti perustettu laitos.

2 artikla

Tämän pöytäkirjan määräyksiä sovelletaan yksinomaan Roque de los Muchachosin observatorioon. Sen laajentaminen koskemaan muita observatorioita edellyttää allekirjoittajalaitosten yksimielistä päätöstä.

3 artikla

Teleskooppeja koskevat sopimukset

(1) Muista sellaisista teleskoopeista kuin IAC:n teleskoopeista, jotka halutaan asentaa johonkin observatorioon, tehdään IAC:n ja muiden palveluja käyttävien tutkimuslaitosten välinen sopimus PIAC:n ennakkosuostumuksella (rakennusten sijoittamisen, rakennussuunnitelmien ja ympäristönsuojelun osalta) ja CCI:n ennakkosuostu-

(d) "Signatory Body": An Organisation which, being established on the territory of one of the Contracting Parties of the Agreement on Cooperation in Astrophysics and having its nationality, is a signatory of this Protocol.

(e) "User Institutions": The IAC, and those scientific organisations which, being established on the territory of one of the Contracting Parties of the Agreement on Cooperation in Astrophysics and having its nationality, are authorised to use the installations and services of the IAC for astrophysical research by signing an agreement on telescope installations with the IAC.

(f) "Common facilities": The necessary facilities at the observatories available for the support of their infra-structure and their telescope installations.

(g) "Patronato del Instituto de Astrofísica de Canarias" (PIAC) (Board of the Canary Islands Astrophysical Institute): The governing body of the IAC set up by the CSIC, the University of La Laguna and the Mancomunidad Interinsular de Cabildos de Santa Cruz de Tenerife,

(h) "International Scientific Committee" (CCI): The Body set up in accordance with Article 7 of this Protocol.

Article 2

The provisions of this Protocol shall apply exclusively to the Observatory of Roque de los Muchachos. Its extension to other observatories shall require the unanimous agreement of the Signatory Bodies.

Article 3

Agreements Concerning the Telescope Installations

(1) Each telescope installation other than those of the IAC which it is desired to establish in an observatory shall be the subject of an agreement between the IAC and the other User Institutions, with the prior consent of the PIAC (with regard to the siting of buildings, building plans and the protection of the environment) and of the CCI

muksella (muihin palveluja käyttäviin tutkimuslaitoksiin mahdollisesti vaikuttavien näkökohtien osalta) sekä sen tämän pöytäkirjan allekirjoittajalaitoksen suostumuksella, joka on samaa kansallisuutta kuin kyseinen palveluja käyttävä tutkimuslaitos. Nämä sopimukset edellyttävät CSIS:n hyväksyntää, ja tämän organisaation on taattava kaikki IAC:n kussakin sopimuksessa tekemät sitoumukset.

(2) IAC:n ja muiden palveluja käyttävien tutkimuslaitosten välisissä sopimuksissa annetaan muille palveluja käyttäville tutkimuslaitoksille oikeus käyttää observatorion maa-aluetta teleskooppien rakentamiseen ja näille palveluja käyttäville tutkimuslaitoksille sekä niiden valtuutamille henkilöille oikeus käyttää teleskooppeja, ja tästä käytöstä peritään yhteisten palvelujen käyttömaksut tämän pöytäkirjan 5 artiklan 2, 3 ja 4 kappaleen mukaisesti.

(3) IAC:n ja muiden palveluja käyttävien tutkimuslaitosten välisissä sopimuksissa on oltava täydelliset tiedot ehdotetuista teleskoopeista, mukaan lukien rakennusten sijoitus ja rakennussuunnitelmat,

teleskooppien ja niihin liittyvien laitteiden erittelyt, toiminta ja käyttö,

arvio yhteisiä palveluja koskevista välitöistä ja tulevista tarpeista.

(4) IAC voi asentaa teleskooppeja observatorioon ainoastaan CCI:n ennakkosuostumuksella (muihin palveluja käyttäviin tutkimuslaitoksiin mahdollisesti vaikuttavien näkökohtien osalta).

4 artikla

Havaintojen tekemiseen tarkoitettun ajan jakaminen sekä tieteellinen ja tekninen yhteistyö

(1) Yhteistyöstä astrofysiikan alalla tehdyn sopimuksen 5 artiklan määräysten mukaisesti

(a) Espanjalla on käytettävissään vähintään 20 % kunkin observatorioon asennettun teleskoopin ja laitteen käyttöajasta maksutta, lukuun ottamatta havaintojen tekemiseen tarvittavien tarvikkeiden tavanomaisia kus-

(with regard to those aspects which may affect other User Institutions) and with the concurrence of the Signatory Body of this Protocol which shall be of the same nationality as the User Institution. These agreements shall require the approval of the CSIC, and this organisation shall guarantee all the commitments undertaken by the IAC in each one of these agreements.

(2) The agreements between the IAC and the other User Institutions shall grant the latter the right to use the land in an observatory for the purpose of constructing telescope installations and to these User Institutions and the persons authorised by them the right to use the telescope installations, such use being subject to payment for the use of the common facilities as is laid down in Article 5, paragraphs (2), (3) and (4) of this Protocol.

(3) The agreements between the IAC and the other User Institutions shall contain full details of the proposed telescope installations, including:

The siting and plans of buildings;

Specifications, operation and use of the telescopes and their associated instruments;

An estimate of immediate and future needs in respect of the common facilities.

(4) The IAC may establish telescope installations in an observatory only with the prior consent of the CCI (with regard to those aspects which may affect other User Institutions).

Article 4

Allocation of Observing Time and Scientific and Technical Cooperation

(1) In accordance with, the provisions of Article 5 of the Agreement on Cooperation in Astrophysics:

(a) Spain shall have at its disposal at least 20% of the observing time of each of the telescopes and instruments installed in an observatory free of charge, except for the normal costs of consumable material re-

tannuksia. Tämä aika jaetaan espanjalaisten tutkimuslaitosten ja niiden mitä tahansa kansallisuutta olevien yhteistyölaitosten käyttöön IAC:n harkinnan perusteella.

(b) Lisäksi vähintään 5 % kullakin teleskoopilla havaintojen tekemiseen tarkoitusta ajasta varataan palveluja käyttävien tutkimuslaitosten välisten yhteistyöohjelmien käyttöön, IAC mukaan lukien. Kullakin palveluja käyttävällä tutkimuslaitoksella ja IAC:n suostumuksella millä tahansa espanjalaisella tutkimuslaitoksella on halutessaan oikeus liittyä sellaiseen ohjelmaan.

(c) Tehtäessä yhteistyötä, joka liittyy espanjalaisen tutkimushenkilökunnan ja teknisen henkilökunnan koulutukseen astrofysiikan alalla, pyritään edistämään sellaisia yhteistyöohjelmia, joihin tällainen henkilökunta voi osallistua.

(2) Havaintojen tekemiseen tarkoitettu aika on tarvittaessa jaettava Espanjalle ja yhteistyöohjelmille tasapuolisesti eri vuodenaikoina ja eri kuunvaiheiden aikana. Mahdolliset riidat annetaan ratkaistaviksi CCI:lle, joka tekee asiassa päätöksen.

(3) Jäljelle jäävän havaintojen tekemiseen tarkoitettun ajan jakamisesta vastaavat kyseisiä teleskooppipalveluja käyttävät tutkimuslaitokset.

(4) Kalenterivuoden aikana jaettuja mutta käyttämättä jääneitä aikoja ei voida siirtää käytettäväksi välittömästi seuraavana vuonna tai seuraavina vuosina.

(5) Kaikkien jotakin teleskooppia tai laitetta käyttävien henkilöiden on noudatettava asianomaisen palveluja käyttävän tutkimuslaitoksen määräämiä teleskoopin tai laitteen käyttösääntöjä.

(6) Kaikkien yhteisiä palveluja käyttävien henkilöiden on noudatettava IAC:n laatimia ja CCI:n hyväksymiä yhteisten palvelujen käyttösääntöjä.

5 artikla

Rahoitusmääräykset

(1) Kunkin teleskoopin kuluista vastaa palveluja käyttävä tutkimuslaitos, jollei asiaa koskevassa sopimuksessa määrätä muita

quired for observations. This time, on the responsibility of the IAC, shall be for the use of Spanish Institutions and other collaborating Institutions of any nationality.

(b) Provision shall be made for the allocation of at least an additional 5 % of the observing time of each of the telescope installations to collaborative programmes between User Institutions including the IAC. Each User Institution, and, with the agreement of the IAC, any Spanish Institution, shall have the right to join in each such programme if it so wishes.

(c) In the case of cooperation in the training of Spanish scientific and technical personnel in the field of Astrophysics, endeavours will be made to encourage collaborative programmes in which such personnel may take part.

(2) The allocation of observing time to Spain and to collaborative programmes shall, where appropriate, be apportioned in an equitable manner in the various seasons of the year and phases of the Moon. Any dispute shall be referred to the CCI which shall give a decision on the matter.

(3) Responsibility for the allocation of the remaining observing time shall lie with the User Institutions of the particular telescope.

(4) Periods of time allocated but not taken up during a calendar year may not be transferred for use to the year immediately following or to subsequent years.

(5) All persons using any telescope or instrument shall observe the rules for their operation laid down by the appropriate User Institution.

(6) All persons using the common facilities shall observe the rules for the use of the common facilities established by the IAC and approved by the CCI.

Article 5

Financial Provisions

(1) The cost of each telescope installation shall be borne by the User Institution, unless other conditions are laid down in an

ehtoja. Ylläpitokuluista, mukaan lukien palveluja käyttävän tutkimuslaitoksen välittömässä palveluksessa olevan koko henkilökunnan kulut, vastaa palveluja käyttävä tutkimuslaitos.

(2) Mahdollisuuksien mukaan yhteisten palvelujen toistuvista kuluista vastaavat palveluja käyttävät tutkimuslaitokset käyttämiensä palvelujen määrän mukaan. Näitä yhteisiä palveluja ovat sähkö, puhelin, teleksi, asuntolat, majoitus, ravintolapalvelut, toimistot ja muut vastaavat.

(3) Toistuvista kuluista, jotka eivät ole helposti eriteltävissä tämän artiklan 2 kappaleen mukaisesti, vastaavat palveluja käyttävät tutkimuslaitokset CCI:n määräämässä suhteessa. Näitä kuluja ovat

(a) kulut kaikesta ylläpito-, hallinto- ja turvallisuuspalveluihin sekä vastaaviin määrätystä henkilöstöstä,

(b) kaikki muut kulut palveluista, jotka eivät ole selvästi eriteltävissä (tontti, kalusto, rakennus- ja korjaustyöt, ylläpito ja vastaavat).

(4) CCI perustaa IAC:ta varten palveluja käyttävien tutkimuslaitosten maksamista maksuosuuksista koostuvan rahaston, jonka avulla IAC pystyy hoitamaan yhteisten palvelujen kulut ennen kuin ne laskutetaan näiltä tutkimuslaitoksilta niille kuuluvassa suhteessa. Palveluja käyttävällä tutkimuslaitoksella on oikeus saada takaisin rahastoon maksamansa maksuosuus, kun kyseisen teleskooppi sopimuksen voimassaolo päättyy.

6 artikla

Observatoriota koskevat hallinnolliset määräykset

IAC

(a) järjestää teleskooppien asianmukaista käyttöä varten yhteiset palvelut, jotka CCI katsoo tarkoituksenmukaisiksi ja jotka ovat toteutettavissa,

(b) sopii CCI:n kanssa yhteisten palvelujen käyttömaksuista.

appropriate agreement. The maintenance costs, including the cost of all the staff directly employed in its service shall be borne by the User Institution.

(2) Whenever possible, recurrent expenditure on common facilities shall be borne by the User Institutions according to the amount of use of the services received. These common facilities shall include electricity, telephone, telex, hostels, housing, restaurant service, offices and other matters of a similar nature.

(3) Recurrent expenditure which cannot be easily differentiated in accordance with paragraph (2) of this Article shall be borne by the User Institutions in proportions which the CCI shall determine. Such expenditure includes:

(a) The costs of all personnel assigned to the maintenance, administration and security services and other matters of a similar nature.

(b) All other charges derived from services which cannot be clearly differentiated (site, equipment, construction and repair work, maintenance and other matters of a similar nature).

(4) The CCI shall provide a fund to the IAC with contributions from the User Institutions to enable that Institute to deal with the charges for the common facilities before they are billed to those Institutions in the proportions appropriate to them. A User Institution shall be entitled to the return of its contribution to the fund on termination of the corresponding telescope installation agreement.

Article 6

Administrative Provisions Concerning an Observatory

The IAC shall be responsible for:

(a) Providing common facilities for the proper operation of the telescope installations which are deemed appropriate by the CCI and which can be established.

(b) Agreeing with the CCI on the amount to be paid for the use of common facilities.

7 artikla

Kansainvälistä osallistumista koskevat määräykset

(1) Perustetaan kansainvälinen tieteellinen komitea (CCI), jotta kansainvälinen tiedeyhteisö pystyisi hyödyntämään Kanarian saarten luontaisia etuja astrofysiikan tutkimuksessa ja jotta allekirjoittajalaitoksilla olisi tosiasiallinen puhevalta teleskooppien käyttöä koskevassa päätöksenteossa.

(2) CCI:ssa on CSIC:n edustaja,

La Lagunan yliopiston edustaja,

Espanjan kansallisen astronomisen komitean (Comisión Nacional De Astronomía de España) edustaja,

kaikkien muiden allekirjoittajalaitosten kuin CSIC:n edustajat,

IAC:n johtaja,

ansioitunut tutkija, joka ei ole minkään sopimuspuolen kansalainen ja jonka nimeä Euroopan tiedesäätiö lisäjäseneksi ilman äänioikeutta,

(3) CCI valitsee jäsentensä keskuudesta, lukuun ottamatta Euroopan tiedesäätiön nimeämää tutkijaa, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, jotka edustavat eri kansallisuuksia. Näiden toimikausi on kaksivuotinen. Kunkin puheenjohtajan on oltava eri kansallisuutta kuin edeltäjänsä.

(4) CCI, joka erityiskysymyksissä käyttää hyväkseen alakomiteoiden neuvoja katsoessaan tämän tarkoituksenmukaiseksi, hoitaa seuraavia tehtäviä:

(a) yksittäisiä teleskooppeja koskevien, yhteisten palvelujen käyttöön tai muutoksiin liittyvien vaatimusten yhteensovittaminen, jotta ne voidaan antaa IAC:n käsiteltäväksi,

(b) 5 artiklan 2, 3 ja 4 kohdassa tarkoitettujen kulujen ja muiden rahoitusjärjestelyjen hyväksyminen,

(c) teleskooppeja koskevien uusien sopimusten hyväksyminen muihin palveluja käyttäviin tutkimuslaitoksiin mahdollisesti vaikuttavien näkökohtien osalta,

Article 7

Provisions Concerning International Participation

(1) An International Scientific Committee (CCI) shall be set up for the purpose of enabling the International scientific community to make use of the natural advantages of the Canary Islands for astrophysical research and affording the Signatory Bodies an effective voice in the decision making with regard to the use of telescope installations.

(2) The CCI shall consist of:

A representative of the CSIC;

A representative of the University of La Laguna;

A representative of the Comisión Nacional de Astronomía de España (National Astronomy Commission of Spain);

A representative of each of the Signatory Bodies other than the CSIC;

The Director of the IAC;

An eminent scientist, who is not a national of any of the Contracting Parties, appointed by the European Science Foundation as assessor without the right to vote.

(3) The CCI shall elect a President and Vice-President, each of a different nationality, from among its members other than the scientist appointed by the European Science Foundation. Their terms of office shall be for two years. Each President shall be of a different nationality from that of his predecessor.

(4) The CCI, availing itself of the advice of Sub-Committees for specific questions, where it deems this appropriate, shall be responsible for the following functions:

(a) Coordinating, for their submission to the IAC, the requirements of the individual telescope installations in respect of the use or modification of the common facilities;

(b) Approving the expenditure and other financial arrangements referred to in Article 5 paragraphs (2), (3) and (4);

(c) Approving new agreements for telescope installations with regard to those aspects which may affect other User Institutions;

(d) yhteisen tieteellisen toiminnan yhteensovittaminen yhteistutkimushankkeille jaetuna havaintojen tekemiseen tarkoitettuna aikana, ottaen aina huomioon teleskooppeja koskevien sopimusten määräykset, jotka asetetaan aina etusijalle,

(e) vuosittaisten kertomusten laadinta observatoriossa harjoitetusta tieteellisestä toiminnasta,

(f) sääntöjen laadinta havaintojen tekemiseen tarkoitettuna ajan jakamista varten tämän pöytäkirjan 4 artiklan mukaisesti,

(g) muut asiat, jotka voivat tulla esiin observatoriota kehitettäessä ja käytettäessä.

(5) Kaikki CCI:n päätökset edellyttävät (kaikkien CCI:ssä edustettujen espanjalaisien laitosten kaikkien edustajien puolesta äänestävän) CSIC:n edustajan ja kaikkien muiden allekirjoittajalaitosten edustajien yksimielistä hyväksyntää.

(6) Jollei CCI saa aikaan yksimielistä päätöstä, keskustelu siirretään kokoukseen, joka pidetään aikaisintaan kahdenkymmenen kahdeksan ja viimeistään viidenkymmenen kuuden päivän kuluttua. Jollei tässä kokouksessa saada aikaan yksimielistä päätöstä siksi, että ainoastaan yksi äänioikeutettu CCI:n jäsen vastustaa sitä, kuka tahansa muista äänioikeutetuista jäsenistä voi tämän pöytäkirjan 11 artiklassa määrättyä riitojenratkaisumenettelyä noudattaen saattaa ratkaistavaksi välimiesmenettelyin kysymyksen siitä, onko erimielisen jäsenen kielteinen kanta perusteltu.

(7) Jos CCI:n jäsen ei voi osallistua kokoukseen, hänen valtuuksiaan voi käyttää sijainen tai tämän artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen laitosten äänet voidaan lähettää postitse tai teleksillä.

(8) CCI voi perustaa tilapäisiä tai pysyviä alakomiteoita antamaan neuvoja erityiskysymyksissä. Näiden alakomiteoiden tehtävät määrää CCI.

(d) Coordinating the joint scientific activities within the observing time allotted to collaborative research projects, always taking into account the provisions of the agreements for telescope installations which shall always have priority;

(e) Producing annual reports on the scientific activities carried on in an observatory;

(f) Drawing up rules for the allocation of observing time in accordance with Article 4 of this Protocol;

(g) Any other matter which may arise during the development and use of an observatory.

(5) All decisions of the CCI shall require the unanimous approval of the representative of the CSIC (who shall vote on behalf of all the representatives of all the Spanish bodies represented on the CCI) and of the representatives of all the other Signatory Bodies.

(6) If a unanimous decision cannot be reached by the CCI the discussion shall be postponed until a meeting which shall be held within a period of not less than twenty-eight days and not more than fifty-six days. If a unanimous decision cannot be reached at this meeting owing to the opposition of only one of the members of the CCI with the right to vote, any of the other members with the right to vote may refer to arbitration the question of the reasonableness of the dissident member's refusal to agree, in accordance with the procedure for resolving disputes laid down in Article 11 of this Protocol.

(7) If a member of the CCI is unable to attend the meeting, his powers may be exercised by a substitute or the votes of the Bodies referred to in paragraph (5) of this Article may be sent by post or telex.

(8) The CCI may set up temporary or permanent Sub-Committees to advise on specific questions. The terms of reference of these Sub-Committees shall be laid down by the CCI.

8 artikla

Kolmannet maat

Palveluja käyttävät tutkimuslaitokset voivat neuvotella sellaisten tutkimuslaitosten kanssa, jotka toimivat muissa kuin yhteistyöstä astrofysiikan alalla tehdyn sopimuksen sopimuspuolina olevissa valtioissa, siitä, että osa niiden omasta havaintojen tekemiseen tarkoitettua ajasta luovutetaan muille, kun aika on jaettu tämän pöytäkirjan 4 artiklan mukaisesti. Tällaisista järjestelyistä on ilmoitettava CSIC:lle ja CCI:lle. Näistä maista kutsutuilla kyseistä havaintojen tekemiseen tarkoitettua aikaa käyttävillä tutkijoilla on observatoriota käytettäessä samat etuoikeudet kuin palveluja käyttävien tutkimuslaitosten tutkijoilla.

9 artikla

Henkilökunta

(1) Yhteisiin palveluihin tarvittavan henkilökunnan ottaa palvelukseen IAC ottaen huomioon CCI:n vaatimukset.

(2) Teleskooppien ylläpitohenkilökunnan ottavat palvelukseen näitä teleskooppeja käyttävät tutkimuslaitokset, jotka pyrkivät mahdollisuuksien mukaan ottamaan palvelukseen espanjalaista henkilökuntaa.

(3) IAC:n tai muiden palveluja käyttävien tutkimuslaitosten paikalta palvelukseen ottamaa espanjalaista henkilökuntaa koskee asianomainen Espanjan lainsäädäntö.

10 artikla

Omistajuus

Teleskoopit ja muut laitteet, joita eri tutkimuslaitokset asentavat observatorioon, pysyvät niiden alkuperäisten omistajien omistuksessa, vaikka teleskooppeja koskevien sopimusten voimassaolo päättyisi, jollei omaisuudenluovutuksesta tai sopimuksesta muuta johdu. Omaisuudenluovutuksen tai sopimuksen puuttuessa on sen tutkimuslaitoksen, jota asia koskee, siirrettävä teleskooppiensa tai muut laitteensa pois, jos CCI tai CSIC tätä pyytää.

Article 8

Third Countries

The User Institutions may negotiate with institutions in States which are not parties to the Agreement on Cooperation in Astrophysics, the transfer of part of their own observing time once the allocation of time has been made in accordance with Article 4 of this Protocol. The CSIC and the CCI shall be notified of such arrangements. The researchers invited from these countries who use that observing time shall enjoy the same privileges in the use of an observatory as the scientists of the User Institutions.

Article 9

Staff

(1) The staff needed for the common facilities shall be engaged by the IAC, taking into account the requirements of the CCI.

(2) The maintenance staff of the telescope installations shall be engaged by the Institutions operating these installations which shall endeavour, whenever possible, to engage Spanish staff.

(3) The Spanish staff locally engaged by the IAC or the other User Institutions shall be subject to the relevant Spanish laws.

Article 10

Ownership

The telescopes and other equipment installed in an observatory by the various Institutions shall continue to belong to their original owners, even in the case of termination of the agreements on telescope installations, unless otherwise provided for by a transfer or an agreement. If there is no transfer or agreement, the Institution affected shall remove its telescope or other equipment if the CCI or the CSIC so request.

11 artikla

Riitojen ratkaiseminen

Kaikki allekirjoittajalaitosten väliset tämän pöytäkirjan tulkintaa tai soveltamista koskevat riidat, joita ei voida muutoin ratkaista, ratkaisee kansainvälisen kauppakamarin sovittelu- ja välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti yksi tai useampi kansainvälisen kauppakamarin sääntöjen mukaisesti nimetty välimies, jonka päätökset sitovat kaikkia allekirjoittajalaitoksia.

12 artikla

Voimassaolo

(1) Tämä pöytäkirja tulee voimaan kunkin allekirjoittajalaitoksen osalta päivänä, jona sopimus yhteistyöstä astrofysiikan alalla tulee voimaan kyseisen sopimuspuolen osalta tai tämä sopimuspuoli ryhtyy soveltamaan sitä väliaikaisesti sopimuksen 15 artiklan 2 tai 3 kappaleen mukaisesti.

(2) Jos jokin valtio liittyy edellisessä kappaleessa tarkoitettuun sopimukseen, tämä pöytäkirja – jonka allekirjoittaa kyseisen valtion kansallisuutta oleva tutkimuslaitos – tulee voimaan kyseisen tutkimuslaitoksen osalta päivänä, jona liittyminen tulee voimaan.

(3) Tämän pöytäkirjan voimassaolo jatkuu kunkin allekirjoittajalaitoksen osalta (mukaan lukien sopimukseen liittyvien valtioiden allekirjoittajalaitokset) niin kauan kuin sopimus on voimassa tai sitä sovelletaan väliaikaisesti sen valtion osalta, jonka kansallisuutta kyseinen tutkimuslaitos on.

Article 11

Resolution of Disputes

All disputes arising between the Signatory Bodies concerning the interpretation or application of this Protocol which cannot be resolved otherwise shall be resolved in accordance with the Rules of Conciliation and Arbitration of the International Chamber of Commerce by one or more arbiters appointed in accordance with its Rules, whose decisions shall be binding on all the Signatory Bodies.

Article 12

Duration

(1) This Protocol shall enter into force for each Signatory Body on the date on which the Agreement on Cooperation in Astrophysics enters into force for, or is provisionally applied by, its Contracting Party in accordance with Article 15, paragraph (2) or (3) thereof.

(2) In the event of accession by a State to the Agreement referred to in the preceding paragraph, this Protocol - which shall be signed by a Body of the nationality of that State - shall enter into force in respect of that Body on the date on which the accession becomes effective.

(3) This Protocol shall continue in force in respect of each of the Signatory Bodies (including the Signatory Bodies of States which accede to the Agreement) during the period in which the Agreement is in force or is provisionally applied in respect of the State whose nationality such Body holds.

Tehty S.C. Palmassa Kanarian saarilla 26 päivänä toukokuuta 1979 espanjan ja englannin kielellä, molempien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset.

Done at S/C Palma (Canarias) this 26th day of May 1979 in the Spanish and English languages, both texts being equally authoritative.

LISÄYS PÖYTÄKIRJAAN ASTROFYSIIKAN TUTKIMUSYHTEISTYÖSTÄ ESPANJAN KUNINGASKUNNAN, TANSKAN KUNINGASKUNNAN, ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN JA RUOTSIN KUNINGASKUNNAN HALLITUSTEN VÄLILLÄ

1. Ottaen huomioon Saksan liittotasavalta-
lan pyynnön saada liittyä sopimukseen tutkimusyhteistyöstä astrofysiikan alalla sekä pöytäkirjaan Espanjan kuningaskunnan, Tanskan kuningaskunnan, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan ja Ruotsin kuningaskunnan hallitusten välillä, jotka allekirjoitettiin Santa Cruz de La Palmassa 26 päivänä toukokuuta 1979 ja julkaistiin 6 päivänä heinäkuuta 1979 valtion virallisessa tiedotteessa nro 161, allekirjoittajalaitokset katsovat, että pöytäkirjaan astrofysiikan tutkimusyhteistyöstä on tarpeen tehdä seuraava lisäys:

Edellä mainittu pöytäkirja, jossa viitataan yksinomaan Roque de los Muchachosin observatorioon, laajennetaan koskemaan myös Teiden observatoriota pöytäkirjan määräysten mukaisesti, lukuun ottamatta tällä lisäyksellä tehtyjä muutoksia.

1. Roque de los Muchachosin observatorio ja Teiden observatorio ovat rahoitusvastuiden osalta kaksi erillistä yksikköä, joilla ei ole keskinäisiä taloudellisia velvoitteita.

2. Teiden observatoriossa tämän lisäyksen allekirjoittamisajankohtana olevien teleskooppien katsotaan vastaavan hallitusten välisen sopimusten 9.1 artiklan määräyksiä.

3. Teiden observatoriossa oleviin teleskooppiin, jotka kuuluvat joko IAC:lle (Instituto de Astrofísica de Canarias) tai sellaisten muiden kuin pöytäkirjan ja tämän li-

ADDENDUM TO THE PROTOCOL ON COOPERATION IN ASTROPHYSICAL RESEARCH BETWEEN THE GOVERNMENTS OF THE KINGDOM OF SPAIN, THE KINGDOM OF DENMARK, THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND AND THE KINGDOM OF SWEDEN.

In view of the request by the Federal Republic of Germany to join the agreement on cooperation in astrophysical research and the protocol between the governments of the Kingdom of Spain, the Kingdom of Denmark, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Kingdom of Sweden, signed in Santa Cruz de La Palma on the 26th of May of 1979, and published in the official State bulletin no.161 on the 6th of July of 1979, the signatory bodies consider that it is necessary to introduce an addendum to the protocol on cooperation in astrophysical research in the following terms:

The aforementioned protocol referring exclusively to the Observatory at Roque de los Muchachos shall be extended to include the Observatory of Teide in accordance with the provisions of the Protocol with the exception of the modifications introduced by the present Addendum.

1. The Observatory of Roque de los Muchachos and the Observatory of Teide shall with respect to financial responsibilities form two separate units with no mutual economic obligations.

2. The installations existing at the Observatory of Teide at the time of signature of the present Addendum shall be regarded as fulfilling the provisions of Article 9,1 of the intergovernmental agreements.

3. The telescopic installations at the Observatory of Teide belonging either to the IAC (Instituto de Astrofísica de Canarias), or to organisations of countries other than

säyksen allekirjoittajina olevien maiden organisaatioille, joilla on tällä hetkellä sopimukset IAC:n kanssa, ei sovelleta Santa Cruzissa 26 päivänä toukokuuta 1979 allekirjoitetun sopimuksen määräyksiä eikä tämän lisäyksen määräyksiä. IAC voi sisällyttää omat teleskooppinsa näihin sopimuksiin yksinkertaisesti ilmoittamalla asiasta CCI:lle.

4. Havaintojen tekemiseen tarkoitettu aika on tarvittaessa jaettava Espanjalle ja yhteistyöohjelmille tasapuolisesti eri vuodenaikoina ja eri kuunvaiheiden aikana sekä ajanjaksoina, joiden tiedetään mahdollistavan laadultaan erinomaisen aurinkokuvan. Mahdolliset riidat annetaan ratkaistaviksi CCI:lle, joka tekee asiassa päätöksen.

5. Kaikki CCI:n päätökset edellyttävät (kaikkien CCI:ssä edustettujen espanjalaisen organisaatioiden puolesta äänestävän) CSIC:n edustajan ja kaikkien muiden allekirjoittajalaitosten edustajien yksimielistä hyväksyntää, lukuun ottamatta päätöksiä asioista, jotka koskevat ainoastaan yhtä observatoriota eivätkä koske suoraan kaikkia pöytäkirjan ja lisäyksen allekirjoittajia. Tällaisissa tapauksissa CCI:n päätökset edellyttävät ainoastaan (kaikkien CCI:ssä edustettujen espanjalaisen organisaatioiden puolesta äänestävien) CSIC:n edustajien ja kaikkien niiden allekirjoittajalaitosten edustajien yksimielistä hyväksyntää, joiden maat ovat asentaneet teleskoopit kyseiseen observatorioon.

6. Ottaen huomioon 30 päivänä huhtikuuta 1982 annetulla kuninkaallisella lain tasoisella asetuksella 7/1982 säädetyn Instituto de Astrofísica de Canariasin (IAC) uuden oikeushenkilöllisyyden IAC ottaa itselleen entisen, Espanjan tieteellisen tutkimuksen korkean neuvoston (Consejo Superior de Investigaciones Científicas) alaisen IAC:n tehtäviä, oikeuksia ja velvollisuuksia vastaavat tehtävät, oikeudet ja velvollisuudet sekä korvaa sen niiden sopimusoikeudellisten oikeuksien ja velvollisuuksien osalta, jotka entiselle IAC:lle on syntynyt ennen edellä mainitun kuninkaallisen lain tasaisen asetuksen voimaantuloa. Siksi viittausten IAC:hen katsotaan kohdistuvan Instituto de Astrofísica de Canariasiin, joka on 30 päi-

the Signatories to the Protocol and the present Addendum which at present have agreements with the IAC, shall not be covered by the provisions of the agreement signed in Santa Cruz on 26 May 1979 and those of the present Addendum. The IAC may include its own telescopic installations in these agreements by simply notifying the CCI.

4. The allocation of observing time to Spain and to collaborative programmes shall, where appropriate, be apportioned in an equitable manner for the various seasons of the year and phases of the moon and for periods known to offer a solar image of excellent quality. Any dispute shall be referred to the CCI which shall give a decision on the matter.

5. All decisions of the CCI shall require the unanimous approval of the representative of the CSIC (on behalf of all Spanish organisations represented in the CCI) and of the representatives of all the Signatory Bodies with the exception of decisions on questions which refer to only one observatory and do not directly affect all the Signatories to the Protocol and the Addendum. In such cases the decisions of the CCI shall require only the unanimous approval of the representatives of the CSIC (on behalf of all Spanish organisations represented in the CCI) and of the representatives of all the Signatory Bodies which have telescopic installations from their respective countries in that observatory.

6. In view of the new legal personality of the Instituto de Astrofísica de Canarias established by the Royal Decree-Law 7/1982 of 30 April, the Said Institute assumes the functions, rights and obligations corresponding to the former Instituto de Astrofísica de Canarias dependent on the Consejo Superior de Investigaciones Científicas, and replace it with regard to the rights and obligations of a contractual nature acquired by the former prior to the entry into force of the abovementioned Royal Decree-Law. Whenever reference is made to the IAC, therefore, this will be understood to mean the Instituto de Astrofísica de Canarias, a public arrangement consortium, created by the Royal Decree-Law 7/1982 of

vänä huhtikuuta 1982 annetulla kuninkaallisella lain tasoisella asetuksella 7/1982 perustettu julkisoikeudellinen konsortio, ja tämän vuoksi pöytäkirjan 3 artiklan 1 kappaleesta poistetaan loppuosa, jossa todetaan: "Nämä sopimukset edellyttävät CSIS:n hyväksyntää, ja tämän organisaation on taattava kaikki IAC:n kussakin sopimuksessa tekemät sitoumukset".

7. Kaikki pöytäkirjassa olevat viittaukset IAC:n johtokuntaan PIAC:iin korvataan viittauksilla IAC:n hallintoneuvostoon CRIAC:iin, joka on IAC:n uusi hallintoelin. Siksi pöytäkirjan 1 artiklan g kohdan olisi edellä mainitun kuninkaallisen lain tasoisen asetuksen 7/1982 III artiklan mukaisesti kuuluttava seuraavasti:

"Instituto de Astrofísica de Canariasin hallintoneuvosto (CRIAC)": IAC:n hallintoelin, joka vastaa hallintoa ja taloutta koskevista päätöksistä, ja jonka avulla valtionhallinto, Kanarian saarten aluehallitus (Junta de Canarias), La Lagunan yliopisto ja Espanjan tieteellisen tutkimuksen korkea neuvosto hoitavat tehtäviään".

Tehty Madridissa 8 päivänä huhtikuuta 1983 espanjan ja englannin kielellä, molempien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset.

30 April, and consequently the final part of point 1 of Article III of the Protocol, which states, "These agreements shall require the approval of the CSIC and this organisation shall guarantee all the commitments undertaken by the IAC in each one of these agreements" shall be deleted.

7. All references to the "Patronato of the IAC" in the Protocol shall be replaced by "Governing Council of the IAC", which is the new Governing body of the IAC. Section (g) of Article 1 of the Protocol should therefore, in accordance with the Article III of the above-mentioned Royal Decree-Law 7/1982, be drawn up as follows:

"Governing Council of the Instituto de Astrofísica de Canarias" (CRIAC): Managing Body of the IAC, responsible for decisions on administrative and economic matters, through which the State Administration, the Junta de Canarias, the University of La Laguna and the Consejo Superior de Investigaciones Científicas will carry out their respective duties"

Done at Madrid this 8th day of April 1983 in the Spanish and English languages, both texts being equally authoritative.